

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 057 (6257) 3 aprel 2021-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

“Türkiyədə Azərbaycanın uğurlarından qürur duyulur”

Bax2

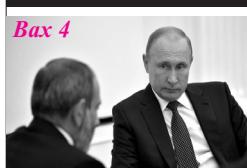
Prezident İlham Əliyev
Türkiyənin ticarət
nazirinin rəhbərlik
etdiyi nümayəndə
heyətini qəbul edib

Bax2 Birinci vitse-prezident
Mehriban Əliyeva Aprel
döyüsləri ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi "Instagram" səhifəsində Aprel döyüsləri ilə bağlı paylaşım edib. AZƏRTAC xəber verir ki, paylaşımında deyilir:

**Putinlə Paşinyan nələri müzakirə
edəcək? - Peskov açıqladı**

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan aprelin 7-de Moskvada baş tutacaq görüşdə Qarabağa dair razılaşmaların həyata keçirilməsini...

Azərbaycan bütün hərbi
əsirləri Ermanistana qaytarıb

"Azərbaycan üzərinə götürdüyü öhdəliklərə tam sadıqdir ve üçtərəfli bəyanat uygun olaraq bütün hərbi əsirləri..."

Bax 4

Rusiya
Prezidenti
Vladimir
Putin
və Ermə-
nistanın
baş
naziri
Nikol
Paşinyan
aprelin
7-de
Moskvada
baş
tutacaq
görüşdə
Qarabağa
dair razı-
laşmaların
həyata
keçirilməsini...

Igor Korotcenko: Aprel hadisələri
Qarabağ müharibəsinin sona
çatması ilə nəticələnən böyük
dəyişikliklərin müjdəcisi oldu

Qarabağ
uğrunda Aprel
döyüsləri iş-
gal edilmiş
ərazilərin azad
olunması məsələsinin həllində
Azərbaycan Silahlı... Bax 6

Levon Ter-Petrosyan:
"Türkiye ilə münasibətin
normallaşması
Rusyanın
əlindeadir"

"Qarabağ
münaqişəsinin
həllinin açarı ve Türkiye ilə
münasibətin normallaşdırılması Rusyanın əlinde-
dir". SIA erməni... Bax 9

**ANAMA rəsmisi: "Şuşaya iki
ədəd "İskandər" raketi atılıb"**

Bax 5

Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) Şuşa şəhəri istiqamətində iki ədəd "İskandər" raketi aşkar edib. SIA-nın məlumatına görə, bunu ANAMA-nın operativ qərargahının reisi İdris İsmayılov deyib. O bildirir ki, Ermənistən silahlı qüvvələrinin atdıqları rakətlərin qalıqları Şuşada iki müxtəlif ərazidə aparılan əməliyyat tədbirləri...

Tayvanda ağır
qatar qazası - 40
ölü

Bax 10

RUS EKSPERT:
"Ermanistən mina
xəritələrini vermə-
məklə Azərbaycanı
şantaj edir"

Bax 11

**Mançini İtaliya
millisi ilə 21 qələ-
bayə ən tez çatan
baş məşqçi olub**

Bax 16

“Türkiyədə Azərbaycanın ugurlarından qürur duyulur”

Prezident İlham Əliyev Türkiyənin ticarət nazirinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 2-də Türkiyə Respublikasının ticaret naziri xanım Ruhsar Pekcanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Ruhsar Pekcan Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıdı. Prezident İlham Əliyev da Rəcəb Tayyib Ərdoğanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Türkiyə Prezidentine çatdırmağı xahiş etdi.

Türkiyədə Azərbaycanın ugurlarından qürur duyulduğunu deyən Ruhsar Pekcan Vətən mühəribəsi zamanı türk xalqının Azərbaycanlı hadisələri və Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətini yaxından izlediyini, qazanılan uğurlara seviniclərini bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Türkiyə xalqının dəstəyini hər zaman hiss etdiyi və Vətən mühəribəsində də Türkiyə ictimaiyyətinin Azərbaycanın yanında olduğunu vurğuladı. Dövlətimizin başçısı mühərbiyənin ilk günündə Türkiyə Prezi-

denti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın verdiyi önəmlı bəyanatları yüksək qiymətləndirdi. Prezident İlham Əliyev Vətən mühəribəsində Türkiyə metbuatinin fəaliyyətine toxandı, mühərbiyə ilə bağlı məlumatların dünyaya yayılmasında onun xüsusi rolunu yüksək qiymətləndirdi.

Həm mühərbiyə zamanı, həm də sonrakı dövrdə Türkiyə ictimaiyyətindən çoxlu dəstək məktubları aldığı deyən dövlətimizin başçısı bunun birliliyimizin növbəti təzahür rü olduğunu bildirdi.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Aprel döyüsləri ilə bağlı paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi “Instagram” səhifəsində Aprel döyüsləri ilə bağlı paylaşım edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımında deyilir:

“Aprel döyüslərindən beş il keçir. Vətən uğrunda həlak olmuş bütün şəhidlərimizə Allahdan rəhmət diləyirəm. Uca Tanrı hər zaman xalqımızı qorusun, doğma Azərbaycanımıza sülh, əmin-amanlıq və xoş günlər bəxş etsin!”.

Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova Türkiyənin ticarət naziri ilə görüşüb

Apredin 2-də Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova Türkiyə Respublikasının ticarət naziri xanım Ruhsar Pekcanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, sədr Sahibə Qafarova qonaqları səmimi salamlayaraq, bu səfərin iki ölkə arasında əlaqələrin daha da derinleşməsinə töhfə verəcəyinə inamini ifade edib. Görüşdə Sahibə Qafarova bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, Azərbaycanla Türkiyə arasındaki əməkdaşlığın dünya siyasi münasibətlər sisteminde alternativi yoxdur. Möhkəm teməl üzərində qurulmuş bu münasibətlər xalqlarımız arasında mövcud olan əsl qardaşlıq ruhuna söykənir. Azərbaycanla Türkiyə arasında imzalanmış sənədlər əməkdaşlığımızın möhkəm hüquqi bazasını teşkil edir.

Parlementin sədri Azərbaycanın apardığı 44 günlük mühərbiyə dövründə Türkiyənin qardaş ölkə olaraq Azərbaycanın yanında yer almاسını, ölkəmizə siyasi və mənəvi dəstək göstərməsini xüsusi

qeyd edib. Bildirilib ki, biz qardaş Türkiyənin bu dəstəyini yüksək qiymətləndiririk. Türkiyə Böyük Millet Məclisinde temsil olunan 4 siyasi partiyani temsil edən millət vekillerinin Azərbaycanın haqq işinə açıq dəstək verməsi ölkə ictimaiyyəti tərəfindən məmənluqla qarşılanıb. Vətən mühəribəsi dönməndə Türkiyə parlamentinin müxtəlif səviyyəli nümayəndə heyətlerinin Azərbaycana səfərləri və erməni təcavüzünə məruz qalmış

bölgələrdə vəziyyətlə yerində tanış olmaları ulu önder Heydər Əliyevin qeyd etdiyi kimi, “bir millət, iki dövlət” ifadəsinin real həyatda təcəsümüdür.

Görüşdə bildirilib ki, iqtisadi sahədə də münasibətlərimiz yüksələn xətəl inkişaf etməkdədir. İki ölkə arasında ticarət dövriyyəsinin həcmi və qarşıya qoyulan hədəflər bu fikri səyləməyə əsas verir. Azərbaycanla Türkiyənin reallaşdırıldığı neft, qaz və nəqliyyat layi-

hələri ölkələrimizin bölgədəki rolunu daha da artırır.

Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova hər iki ölkənin parlamentində geniş tərkibli dostluq qruplarının fəaliyyət göstərməsinin eməkdaşlığımızın ümumi ruhuna uyğun olduğunu söyləyib. Qeyd edilib ki, deputatlarımın müxtəlif platformalarda mütemadi görüşləri tərəfləri maraqlandıran məsələlərin müzakirəsi baxımından çox önemlidir.

Səmimi qəbul üçün minnətdarlığı bildirən Türkiyə Respublikasının ticarət naziri xanım Ruhsar Pekcan ölkəmizə səfərindən və burada keçirdikləri görüşlərdən məmən qaldıqlarını söyləyib.

Qonaq böyük nümayəndə heyəti ile ölkəmizdə səfərdə olduğunu, başçılıq etdiyi sahə üzrə əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi üçün müvafiq danışıqlar aparıldığını deyib. Bildirilib ki, türk xalqı Azərbaycanın Vətən mühəribəsində qazandığı zəfəri böyük coşqu ilə qarşılıyib.

Qeyd edilib ki, Türkiyə şirkətləri işgaldən azad olunmuş ərazilərdə bərpa işlərində yaxından iştirak etmək, Azərbaycan iqtisadiyyatının müxtəlif sahələrinə investisiyalar yatırmaq niyyətindədir. Türkiyə strateji müttefiq kimi həzəman Azərbaycanın yanında və bundan sonra da qardaş Azərbaycan xalqına öz dəstəyini əsirgəməyəcək.

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Qoyuluş gücü 230 MVT olan günəş elektrik stansiyasının tikintisi ilə bağlı pilot layihənin heyata keçiriləsi tədbirləri haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Əhməd Əhmədzadənin Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsindən azad edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb. Sərəncamda qeyd edilir ki, Əhməd Cuma oğlu Əhmədzadə Azərbaycan Meliorasiya və Su Təsərrüfatı Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri vəzifəsindən azad edilsin.

Görüşdə çıxış edən Milli Məclisin komite sədri, Türkiye ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Əhliman Əmirəslanov, komitə sədri Tahir Mirkişili münasibətlərimizin bu günü və gələcək inkişaf perspektivləri barədə öz fikirlərini bildiriblər. Qəbulda Milli Məclis Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev, deputat Mahir Abbaszadə, Türkiyənin ölkəmizdəki səfiri Erkan Özoral və digər rəsmi şəxsler iştirak ediblər.

Türkdilli ölkələrin birlik modeli güclənir

Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə Görüşü dünyada türk birliyinin daha da güclənməsinə şərait yaratır

Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının 3 oktyabr 2009-cu il tarixində Naxçıvan şəhərində keçirilən Zirvə görüşündə imzalanmış Naxçıvan Sazişinə əsasən yaradılmış Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılmasından 12 il ötür. Təbii ki, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının fəaliyyətinin əsas məqsədi türkdilli ölkələr arasında hərtərəfli əməkdaşlıqla yardım etməkdir. Naxçıvanda qəbul edilən qərarlarla türk dünyasının birliyi bu daha da möhkəmlənib. Türk Şurasının birinci Zirvə Görüşü “İqtisadi əməkdaşlıq” mövzusu adı altında 20-21 oktyabr 2011-ci il tarixlərində Almatı şəhərində baş tutmuşdur. Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının 3 oktyabr 2009-cu il tarixində Naxçıvan şəhərində keçirilən Zirvə görüşündə imzalanmış Naxçıvan Sazişinə əsasən yaradılmış Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının yaradılmasından 12 il ötür. Təbii ki, Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının fəaliyyətinin əsas məqsədi türkdilli ölkələr arasında hərtərəfli əməkdaşlıqla yardım etməkdir. Naxçıvanda qəbul edilən qərarlarla türk dünyasının birliyi bu daha da möhkəmlənib. Türk Şurasının birinci Zirvə Görüşü “İqtisadi əməkdaşlıq” mövzusu adı altında 20-21 oktyabr 2011-ci il tarixlərində Almatı şəhərində baş tutmuşdur.

Bu günə qədər keçirilən tədbirlər “Təhsil, elm və mədəniyyət sahəsində əməkdaşlıq”, “Turizm sahəsində əməkdaşlıq”, “Media və informasiya sahəsində əməkdaşlıq” və s. mövzular altında keçirilmişdir. Bundan başqa, üzv dövlətlər arasında ticaret-iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirmək məqsədilə nəqliyyat və gömrük sahəsində əməkdaşlıqla xüsusi əhəmiyyət verilmişdir. Xəzər dənizi və Qara dəniz limanları arasında əlaqələrin inkişafı və Xəzər dəniz keçidinin qızılışlanması üzv dövlətlərin nəqliyyat və gömrük sahəsi üzrə görüşlərin gündəliyində xüsusi yer tutmuş və Samsun, Bakı və Aktau limanları arasında qardaş limanlar əlaqələrinin yaradılması istiqamətdə atılmış addımdır. Türk Şurası çərçivəsində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə 2013-cü il tarixində Bakıda ilk dəfə Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasına üzv ölkələrin diaspor teşkilatları rəhbərlərinin I Forumu keçirilmişdir. Müasir dünyada türkdilli ölkələr arasında əməkdaşlıq daha da genişlənib.

Bildiyimiz kimi, martın 31-də Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında qeyri-formal Zirvə görüşü keçirilib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışında bu ilin sonunda Azərbaycan Türk Şurasındaki sədrliyini qardaş Türkiyəyə təhvil verəcəyini və Türkiyədə keçiriləcək rəsmi Zirvə görüşündə Azərbaycanın sədrliyi dövründə gördüyü işlərlə bağlı məlumat veriləcəyini bildirib. Azərbaycan Türkdiili Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşündə Şuraya sədrliyi öz üzərinə götürən zaman Azərbaycan Prezident İlham Əliyev bildirmişdi ki, biz var gücümüzə çalışacaq ki, növbəti bir il ərzində təşkilatımız daha da güclənsin və qarşısında duran bütün vəzifələr uğurla icra edilsin: “Azərbaycanın təşkilatı sədrliyi dövründə ölkələrimiz arasında həm ikitərefli, həm də çoxtərefli səviyyədə əməkdaşlığından daha da dərinləşməsi istiqâ-

mətində səylərini davam etdirəcək”.

“XALQIMIZA QARŞI ETNİK TƏMİZLƏMƏ SİYASƏTİ APARILMIŞDIR”

Azərbaycanın təşkilat çərçivəsində siyasi və təhlükəsizlik məsələləri sahəsində əməkdaşlığı uğurla davam etdirir. Budəfəki Zirvə toplantısının keçirilməsinin səbəblərindən biri kimi dünyada baş verən dəyişikliklər, xüsusilə pandemiya ilə mübarizə qeyd edilərək “Türk dünyasının gələcəyi - 2040” adlı sənədin hazırlanması olub.

Bu dəfə keçirilən zirvə görüşündə 2020-ci ilin gündəliyinin zənginliyi diqqətdə olub və türk dünyası məhsuldar, Zəfer ili olaraq yadda qalıb. Belə ki, türk dünyası önəmli uğurları, en başlıcası Azərbaycan əraziyinin işğaldan azad olunması, Azərbaycanın suverenliyinin və ərazi bütövlüyünün bərpə ediləsi əhəmiyyətli hadisədir.

Cənab Prezident II Qarabağ müharibəsi haqqında iştirakçılara məlumat verərək 30 ilə yaxın müddət ərzində Ermənistan Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan ərazilərini işğal altında saxladığı bildirib: “Bu işğal nəticəsində torpaqlarımızın təxminən 20 faizi Ermənistan tərəfindən zəbt edilmişdir, bir milyondan çox azərbaycanlı öz doğma torpaqlarından didərgin salınmışdır, qacqın-köckük vəziyyətinə salınmışdır. Xalqımıza qarşı etnik təmizləmə siyaseti aparılmışdır”.

Beynəlxalq təşkilatların Azərbaycanın mövqeyini daim dəsteklədiklərin diqqətə çekən dövlət başçısı bu dəstəyin praktiki həyatda o qədər də böyük əhəmiyyəti olmadığını vurgulayıb: “Çünki məsələ öz həllini tapmırı. BMT Təhlükəsizlik Şurası - dünyadan ali beynəlxalq qurumu 4 qətnamə qəbul etmişdir. Bu qətnamelerdə erməni silahlı qüvvələrinin işğal edilmiş torpaqlardan dərhal, tam və qeyd-sərsiz çıxarılması tələb edi-

lərdir. Bu qətnamələr 1993-cü ildə qəbul edilmişdir və icrasız qalmışdır. Digər beynəlxalq təşkilatların qərar-qətnamələri Azərbaycanın mövqeyini dəstəkləyirdi və bunun çox böyük siyasi və hüquqi mənası var idi. Halbuki real, praktiki müstəvəde məsələnin həllinə xidmət etmirdi”.

Azərbaycan tərəfi məsələnin sülh yolu, dənisiqlər masasında hell edilməsi istiqamətində addımlar atmış olsa da, dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, “Ermənistan faktiki olaraq dənisiqlərdən imtina etmişdir... Ermənistan rəhbəri iki il bundan əvvəl bildirmişdi ki, “Qarabağ Ermənistanırdır və nöqtə”. Təbii ki, bizim buna cavabımız oldu və ən ciddi cavab döyüş meydانında verildi”.

Digər təxribat xarakterli addımlardan birinin də qədim Azərbaycan şəhəri, bizim mədəni paytaxtimız olan Şuşada qanunsuz xunta rejiminin, keçmiş Dağılıq Qarabağ rejiminin başçısının andicmə mərasiminin keçirilməsi olduğunu diqqətə çatdırıb Cənab Prezident bunun Azərbaycan xalqına qarşı təhqir olduğunu bildirib: “Qondarma “Dağılıq Qarabağ respublikası”nın qondarma parlamentinin Şuşa şəhərinə köçürülməsi və parlament üçün binanın inşa edilməsi də, - bu bina indi məhv ediləcək, yaxud sökülcək, - təxribat xarakterli addım idi. Yəni, bütün bu addımlar göstərir ki, Ermənistan biz təxribata çəkir, bizdən sərt reaksiya gözləyir və ondan sonra günahı bizim üstümüze yixib, yene de məsələni daha 30 il uzatmaq istəyir”.

“...AZƏRBAYCAN YALNIZ DEYLİ, TÜRKİYƏ AZƏRBAYCANIN YANINDADIR”

Ali Baş Komandan, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında

Azərbaycan Ordusu Ermənistanın ardıcıl təxribatlarının və yeni işgal planlarının qarşısını almaq, işgal altında olan torpaqlarımızı azad etmək məqsədilə sentyabrın 27-dən etibarən zəfer yürüşünə başlaması və qırx dörd gün davam edən hərbi əməliyyatlar neticəsində Azərbaycan Ordusu Ermenistanın 30 il ərzində qurduğu silahlı qüvvələrini darmadağın etdi. Müzəffər Azərbaycan ordusu və onun Sərkərdəsi Cənab İlham Əliyev tariximə yeni bir gün yazdı. “Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa etdi, müharibə dövründə 300-dən çox şəhər və kənd döyüş meydənində azad edildi”, deyən Cənab Prezident bildirib ki, bizim tarixi şəhərimiz Şuşa noyabrın 8-də işgalçılardan azad edildi və Ermənistan məcbur olub kapitulyasiya aktına imza atdı. Azərbaycan xalqının əzmi və iradəsi, iqtisadi gücü, müasir ordu quruculuğu və xalq-iqtidar birliyi ölkəmizin qələbəsinə təmin edən mühüm amillər oldu. Ulu əcdadlarımızın zəngin dövlətçilik və hərb tarixində ilhamlanan Azərbaycan xalqı daha bir şənli qəhrəmanlıq salnaməsi yazaraq, özünün qalib xalq olduğunu bütün dünyaya sübüt etdi və düşmən üzərində tarixi zəfer çalıdı.

Müharibənin ilk günündən Azərbaycan qardaş Türkiyədən böyük dəstək aldı. “Menim əziz qardaşım, Cümhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdoğan sentyabrın 27-də müharibə başlanan gün açıq şəkildə Azərbaycana dəstək ifadə etdi. Bu siyasi və mənəvi dəstəyin çox böyük əhəmiyyəti var idi” deyən Cənab İlham Əliyev qeyd edib ki, Əziz qardaşım bildirmişdi ki, Azərbaycan yalnız deyil, Türkiyə Azərbaycanın yanındadır: “Əlbəttə ki, bu, çox ciddi mesaj idi. Bu, bizə imkan

verdi ki, əks-hücum əməliyyatını uğurla keçirək, imkan verdi ki, hər hansı bir kənar qüvvə məsələyə müdaxilə etməsin. Mən həmişə demidişdim ki, əgər xarici müdaxilə olmasa, Azərbaycan Dağılıq Qarabağ məsələsini qısa müddət ərzində həll edə bilər və belə də olud. Bu dəstəyə görə qardaş Türkiyə və onun hörmətli Cümhurbaşkanı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın dərin təşəkkürümüzü bildirmek istiyərəm”.

Bu 44 günlük müharibədə Türkiyə Azərbaycanın yanında oldu. Onunla həmərəlik nümayiş etdiridi. Cənab Prezident Zirvə görüşü çərçivəsində bir çox siyasi dəstəklərin də olduğunu qeyd edib: “Türk Şurası sentyabrın 28-də - müharibədən bir gün sonra Azərbaycana dəstək xarakterli açıqlama vermişdir. Ondan sonra müharibə dövründə bir neçə dəfə buna oxşar açıqlamalar vermişdir. Türk Şurasına biz təşəkkürümüzü bildirik. Digər beynəlxalq təşkilatlar - Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı bize öz siyasi dəstəyini göstərmişlər”.

Qeyd edək ki, bu gün türkdilli ölkələrin siyasi fəallığı dünya siyasetinin gündəliyinin müəyyən edilməsinə getdiçə dərəcədə təsir göstərir. Şərqi və Qərbi sivilizasiyaları arasında mənəvi köprü rolunu oynamış türkdilli xalqlar tarix səhnəsində yenidən mütəşəkkil qüvvə kimi çıxış etməyə başlayıb. Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının Zirvə Görüşü dünyada türk birliyinin daha da güclənməsinə şərait yaratır. Naxçıvan sazişinin imzalanmasından keçən 12 il ərzində görülən işlər, qarşılıqlı səfərlər türk dövlətləri arasında ineqrasiyanı dərinləşdirmək üçün səmərəli platformaya çevrilir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Əli Əsədov Türkiyənin ticarət naziri ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Əli Əsədov aprelin 2-də Türkiye Respublikasının ticarət naziri Ruhsar Pekcan ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetindən bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan-Türkiyə iqtisadi-ticari əlaqələrinin genişləndirilməsi perspektivləri müzakirə olunub, iki ölkə arasında

bütün sahələrdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın bundan sonra da uğurla inkişaf edəcəyinə əminlik ifadə edilib.

Azərbaycan bütün hərbi əsirləri Ermənistana qaytarıb

“Azərbaycan üzərində götürdüyü öhdəliklərə tam sadıqdır və üçtərəfli bəyanata uyğun olaraq bütün hərbi əsirləri Ermənistana qaytarıb”. Bu-nu Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov

Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrinin Xarici İşlər Nazırı Şurasının iclasında deyib. Eyni zamanda, nazir Ermənistən tərəfinin beynəlxalq hüquq normalarına və üçtərəfli bəyanatına zidd eməllərinə diqqəti cəlb

edib, o cümlədən Ermənistən hərəçilərinin Azərbaycan Respublikası ərazisini qanunsuz daxil olmaq cəhdlerini, habelə Ermənistən indiyək Azərbaycana işğaldan azad olunmuş ərazilərinin minaların basdırılması məlumatının Azərbaycana təqdim etmədiyini bildirib. Çıxışın sonunda nazir beynəlxalq ictimaiyyətin və xüsusiyyətə, MDB-yə üzv dövlətlərindən ən yaxın tərəfdəşlərimizin işğaldan azad edilən erazilərin minalardan temizlənməsi və bərpası, bu erazilərdə dinc yanaşı yaşamaq üçün müvafiq şərait yaradılması məsələlərində dəstəyinə ümid bəslədiyimizi səsləndirib.

Ceyhun Bayramov Qırğızıstanın xarici işlər naziri ilə görüşüb

Bu ilin 2 aprel tarixində Moskva şəhərində keçirilən Müstəqil Dövlətlər Birliyinin xarici işlər nazırı Şurasının iclasında istirakçı çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Qırğızıstan Respublikasının xarici işlər naziri Ruslan Kazakbayev ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyindən verilən məlumatata görə, na-

zırələr Azərbaycan və Qırğızıstan arasında mövcud olan ikətərəfli münasibətlərin genişləndirilməsi və dərinləşdirilməsi üzrə fikir mübadiləsi apardılar. Əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı baxımından qarşılıqlı səfərlərin heyata keçirilməsinin vacibliyini vurğuladılar.

Nazirlər ikətərəfli iqtisadi münasibətlərin inkişafı perspektivlərini müzakirə edərək bu xüsusda, Azə-

baycan Respublikası ilə Qırğızıstan Respublikası arasında iqtisadi və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyasının növbəti iclasının keçirilməsinin əhəmiyyətini qeyd etdilər.

Nazir Ceyhun Bayramov həmkarına 44 günlük Vətən Mühəribəsinin nəticələri, bölgədə mövcud olan cari vəziyyət, o cümlədən üçtərəfli bəyanatların icrası ilə əlaqədar həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verdi. Təraflər iki ölkənin xarici işlər nazirlikləri arasında siyasi məslehhətleşmələrin davam etdirilməsinin əhəmiyyətini ifadə etdilər. Görüşdə, həmçinin Azərbaycan və Qırğızıstanın beynəlxalq teşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlığının davam etdirilməsinin və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələləri müzakirə edildi.

Azərbaycan və Türkiyə birgə investisiya fondu yaradacaq

Azərbaycanla Türkiye birgə investisiya fondunun yaradılması üzrə iş aparır. SIA-nın məlumatına görə, bunu iqtisadiyyat naziri Mikail Cabbarov Azərbaycan-Türkiyə iqtisadi əlaqələri barədə “dəyirmi masa” zamanı deyib. Onun sözlerine görə, hazırda Azərbaycan-Türkiyə Hökumətlərarası Komissiyası çərçivəsində əldə edilmiş razılığa əsasən, “Azərbaycan Investisiya Şirkəti” ASC ile Türkiyənin Rifah Fondunun nümayəndələri arasında birgə investisiya fondunun yaradılması ilə bağlı müzakirələr davam edir.

Nazir əlavə edib ki, indiyə qədər Türkiyə şirkətləri Azərbaycan iqtisadiyyatına

13 milyard dollar, Azərbaycan şirkətləri isə Türkiyə iqtisadiyyatına 19 milyard dollar məbləğində investisiya qoyub: “Türkiyə Azərbaycan iqtisadiyyatının qeyri-neft sektoruna investisiyalara görə liderlik edir. Hazırda Azərbaycanda Türkiye kapitalı ilə 4,2 min şirkət fəaliyyət göstərir. 300 mövcud la-yihe üzrə Türkiyə şirkətlərinin işinin dəyəri 16,3 milyard dollar təşkil edir”.

Misir nəşri Türk Şurasının Zirvə görüşü haqqında məqalə yayıb

Misir nəşri “Əl Vəsile” nəşri martın 31-də keçirilmiş Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında qeyri-formal Zirvə görüşü haqqında geniş məqalə yayıb.

AZERTAC xəber verir ki, misirli tədqiqatçı və jur-

alist Əhməd Əbdə Tərəbikin müəllifi olduğu “Türk Şurasının əməkdaşlığının iqtisadi və mənəvi aspektləri” sərlövhəli analitik məqaləsində Zirvə görüşündə dövlət başçılarının əməkdaşlığı daha da inkişaf etdirmək, iqtisadi və mədəni əlaqələri möhkəm-ləndirmək əzmindən bəhs edilir.

Məqalədə qeyd olunur ki, Qazaxıstanın birinci Prezidenti - Elbasi, Türk Şurasının fəxri sədri Nursultan Nazarbayev, hazırkı Prezident Kasim-Jomart Toka-

yev, Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi Vətən mühəribəsində Qəlebə münasibətə təbrik edib, işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasında iştirak etməyə hazır olduğunu bildiriblər.

Müəllif yazıır ki, tədbir iştirakçıları Nizami Gəncəvi, Yunus Əmrə, Məhdimqulu Fəraqi, Cəlaləddin Rumi kimi dahlələr yetişdirmiş türk dünəyinin mədəni bağlarının daha da güclənməsinin zəruriliyini vurğulayıblar. Onlar bu məsələyə dair yeni təkliflər irəli sürüblər. Bundan başqa, Türkiyədə keçiriləcək növbəti Zirvə görüşündə iqtisadi əməkdaşlığı dair iki böyük layihənin həyata keçirilməsi müzakirə ediləcək.

Putinlə Paşinyan nələri müzakirə edəcək?- Peskov açıqladı

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin və Ermənistən baş naziri Nikol Paşinyan aprelin 7-də Moskvada baş tutacaq görüşdə Qarabağ'a dair razılaşmaların həyata keçirilməsini və erkən parlament seçkilərini müzakirə edəcəklər. Bu barədə Putinin mətbuat katibi Dmitri Peskov deyib.

“Ermənistən baş naziri Paşinyanın Moskvaya işgüzar səfəri aprelin 7-nə planlaşdırılmış. O, Prezident Putinlə danışıqlar aparacaq. Bilirsiniz ki, Rusiya ilə Ermənistən arasında ən yüksək səviyyədə çox fəal dialoq gedir. Əlbəttə, ilk növbədə, Qarabağda herbi əməliyyatlarla son qoyan üçtərəfli razılaşmaların, üçtərəfli sənədin icrasının gedisi müzakirə ediləcək”, - deyə Peskov söyləyib.

Bundan əlavə, mətbuat katibinin sözlərinə görə, görüşdə Qafragazda nəqliyyat infrastrukturun blokdan çıxarılması, Ermənistənə başlayan seki prosesi, Rusiya-Ermənistən əməkdaşlığının digər aktual məsələləri barədə fikir mübadiləsi aparılacaq.

ANAMA rəsmisi: "Şuşaya iki ədəd "İskəndər" raketini aşkar edib"

Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) Şuşa şəhəri istiqamətində iki ədəd "İskəndər" raketini aşkar edib. SİA-nın məlumatına görə, bunu ANAMA-nın operativ qərargahının rəisi İdris İsmayılov deyib.

O bildirib ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin atdıqları raketlərin qalıqları Şuşada iki müxtəlif ərazidə aparılan əməliyyat tədbirlə-

ri nəticəsində aşkar edilib: "Agentlik tərefində bütün işğaldan azad olunmuş şəhər və rayonlarımızda əməliyyat axtarış işləri davam etdirilir. Dekabr ayından etibarən Şuşa şəhərində də evlərdə, zırzəmilərdə və döyüş getmiş bütün ərazilərdə axtarış aparılıb və 100-dən artıq partlamamış hərbi sursat aşkar edilib.

Cari ilin 15 mart tarixində isə xidməti vəzifələrini yerinə yetirən zaman agentliyin əməkdaşları iki müxtəlif ərazilərdən partla-

mış raket qalıqları aşkar edilib və dərhal bu barədə rəhbər şəxslərə məlumat verilib. Həmin raket qalıqlarının üzərində olan modifikasiya kodları yoxlanıldı və "İskəndər" raketin olduğu məlum oldu. Raketin uzunluğu 7 metr 23 sm, diametri isə 920 mm-dir. Bu raketin bir neçə növü var. Raket qalıqlarının üzərində modelini dəqiqləşdirəcək yazıya rast gelinməyib. Hazırda bu raketin hansı növə aid olduğu istiqamətində dəqiqləşdir-

mələr aparılır". İsmayılov deyib ki, raketin Şuşa şəhərində düşdüyü ərazidə hazırlıda ANAMA əməkdaşları tərefindən araşdırımlar aparılır: "Raket tam olaraq partlayıb, onun içərisində heç bir partlayıcı maddə yoxdur. Raketin tam olaraq qalıqları aşkarlanıb".

"İskəndər" faktı: Rusiya Qarabağ müharibəsində birbaşa iştirak edib?

Aleksey Arrestovic: "Bu, onların siyasetidir, onlar sona qədər rədd edəcəklər"

44 günlük Vətən müharibəsi zamanı "İskəndər" əməliyyat-taktiki komplekslərindən istifadə mövzusu Azərbaycan Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi üzrə Milli Agentliyi (ANAMA) tərefindən Şuşa şəhəri ya-xinlığında iki raket parçasının tapıldığı bildirme-sindən sonra yenি bir inkişaf aldı.

Xatırladək ki, daha əvvəl Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın bəyan etmişdi ki, hərbi əməliyyatlar zamanı ölkəsi "İskəndərlərden" istifadə etse də, onların partlama həddi 10% nisbətində olub. Onun bu ifadəleri Kremlə hiddət yaratdı, nəticədə Paşinyan sonradan iddia etdi ki, sözlərini dezinformasiyalasdırıblar. Lakin Şuşada raket parçaları tapılardan sonra təsdiq olundu ki, artıq bu fakt baş verib və "İskəndərlər" şəhərə atılıb.

Ukraynalı hərbi ekspert: "Bənzər hadisə 2008-ci ildə Gürcüstanda baş vermiş müharibədə yaşandı"

SİA xəbər verir ki, mövzu ilə bağlı rusdilili caliber analitik informasiya mərkəzine Ukraynanın tanınmış hərbi şərhçisi Aleksey Arrestovic aydınlıq gətirib. Xüsusile müharibənin sonunda "İskəndərlərin" artıq Azərbaycan əgərlərinin daxil olduğu Şuşaya atılmasının nə mena kəsb etması ilə bağlı məsələyə şəhər vərən ukraynalı ekspert bildirib ki, bənzər hadisə 2008-ci ildə Gürcüstanda baş vermiş beşgünlük müharibədə yaşandı. Onun sözlərinə görə, ruslar müharibənin sonunda Qori şəhərine mehvədici başlığı olmayan raket atmışdır. SİTAT: "Bu, hərbi şəraitdə atış dəqiqliyini yoxlamaq üçün edilib. Təqribən desək, raketlər müəyyən kəsişməyə tərəf nişan alır və hədəfdən 300 metr aralıya düşürlər. Bundan sonra hədəfdən yayınma faktorunun hesablanması aparılır. Eyni veziyət Poti limanında da baş verib. Zərbə heç bir hərbi əhəmiyyət daşımadığı halda endirilmişdi. Düşünürəm ki, eyni məsələ sizdə də baş verib".

Arestoviç: "Rusiya ordusunun bizim ölkənin şərqində ard-arda səkkizinci ildir ki, döyüşmələri ümumi metodun göstəricisidir"

Ukraynalı ekseprin sözlərinə görə, caliber analitik informasiya mərkəzinin YouTu-be-də hazırladığı videoda da "İskəndərlərin" müxtəlif modifikasiyalarından danışılır - "İsgəndər E", "İskəndər M". "Bu, mühümdür, ancaq raketin özündə bilmək olmur ki, o hansı buraxılış qurğusundan atılıb. Uzaqlı-

na görə, Şuşaya qədər "İskəndər E" də çata bilər. Ona görə də, hesab etmək olar ki, hərbi şəraitdə partlayıcısı olmayan boş bir raket dəqiqliyini ölçmək üçün ata bilərlər. Çox yeqin ki, belə də olub", Aleksey Arrestovic deyib.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda zərbələr qeydə alınmayıb, belə ki, raketlər partlamayıb. Lakin Rusiyadan da bəyan edilmişdi ki, nəzarət sistemləri buraxılışlı qeydə alınmayıblar. Sözdən gedən məsələyə də aydınlıq getirən ekspert deyib ki, bu rusların standart siyasetidir, axı onlar hər şeyi rədd edirlər. SİTAT: "Ukraynanın şərqində bizi bir neçə rus hərbçiləri əsir düşməsdilər, Moskvada isə iddia edirdilər ki, onlar orada iştirak etmirlər. Ancaq buna baxmayaraq həmin hal həm bizim həm də qərb kəşfiyyatı tərefindən qeydə alınmışdı. Rusiya ordusunun bizim ölkənin şərqində ard-arda səkkizinci ildir ki, döyüşmələri ümumi metodun göstəricisidir. Ancaq bu, onların siyasetidir, onlar sona qədər rədd edəcəklər".

Hərbi şərhçi: "Bu, Rusyanın müharibədə birbaşa iştirakıdır və rusiyalı sülhməramlıların statusunu şübhə altında qoyur"

"Şuşa olayı ilə bağlı onlar ümid edirdilər ki, raketin qırıntıları dağlarda sadəcə tapılmayacaq, yaxud tapsalar da, ondan baş aça bilməyecəklər. Lakin indi Azərbaycanda ortamənzilli raketin hərbi və ya təlim məqsədi ile atılması səbüt var. Versiyalardan biri də budur ki, raketləri rusiyalı mütxəssisler atıblar. Bu isə Rusyanın müharibədə birbaşa iştirakıdır və rusiyalı sülhməramlıların statusunu şübhə altında qoyur. Bundan əlavə şübhə yoxdur ki, Rusiya ötən payızda REP - "Borisoqlebsk" vasitesi ilə radioelektron dalğaların qarşısının alınmasında iştirak edib. Əməliyyat-taktiki komplekslərinin zərbəsi isə, hətta boş raket olsa belə, artı yüksək güce malik silahın Azərbaycan torpağında istifadəsi deməkdir. Bu, minimum qalmaqladır və danışmaq lazımdır".

Raketin çox ehtimal ki, Ermənistanın ərazisindən, xüsusile Gümrü bazasından atılması iddiasına gelincə ekspert bildirib ki, eger ruslar raketləri atıblarsa, onları Gümrüdən çıxarırlar. SİTAT: "Hər kəs iz qoyur, XXI əsrde nəyi isə gizlətmək mümkün deyil. Kəşfiyyat, texniki imkanlar var ki, obyektiv nəzarət aparılsın. Trayektoriya hesablama-ları, agentura məlumatları və mənbələr raketlərin haradan, nə vaxt və kim tərefindən atıldığını göstərə bilər".

Rövşən RƏSULOV

"Prezidentin çıxışı Türkəlli dövlətlərin birliyinin möhkəmləndirilməsinə hesablanıb"

Millətin, vətənin, torpağın taleyi, Qarabağı azad görmək, insanların həyat şəraitini yaxşılaşdırmaq ilk gündən Cənab İlham Əliyevin başlıca vəzifəsi olmuş və bunu əməli fəaliyyəti ilə təsdiq etmişdir. Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında Milli Məclisin Aqrar Siyaset Komitəsinin sədri, millət vəkili Tahir Rzayev deyib.

düşməncilik mövqeyindən deyil, sülh mövqeyindən, əməkdaşlıq mövqeyindən çıxış edir və Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə Azərbaycan qonşu dövlətləri, eləcə də Ermənistani düşdüyü vəziyyətdən xilas etmek fikridən.

Zəngəzur dəhlizinin açılması Türk dünyası üçün böyük bir tövhədir. Bu dəhlizin istifadəyə verilməsi, bu kommunikasiya xətlərinin qaydaya salınması neinkı iki dövlət üçün, eləcə də region dövlətləri üçün, Türkəlli dövlətlər üçün çox böyük əhəmiyyətə malikdir. Cənab Prezident öz çıxışında bunları eyani faktlara göstərmiş və bildirmişdir ki, biz dünyaya çıxış edirik, biz Zəngəzur dəhlizini açmaqla, Türk dünyasını birləşdiririk və bu dəhliz bu gün Türk dünyasının birləşməsi rolunu oynayır. Əlbəttə ki, bu sevindirici haldır və Azərbaycan xalqı bundan qürur duyur. Çünkü biz artıq qələbəni təmin etmişik. Ancaq bundan sonra Azərbaycan xalqının qonşu dövlətlərlə əlaqələrini möhkəmləndirməsi onun iqtisadiyyatının inkişafı üçün, insanların xoşbəxt, təhlükəsiz yaşaması üçün çox vacibdir.

Cənab Prezidentin çıxışı milli maraqlara, Azərbaycan xalqının gelecyinə, Azərbaycan torpaqlarının azadlığına, təhlükəsizliyin təmin edilməsinə, eləcə də Türkəlli dövlətlərin birliliyinin, əhəməyliyinin möhkəmləndirilməsinə hesablanır. Bu bizde qürur doğurur və biz ölkə rehbərimizə gələcək əfəaliyyətində böyük uğurlar arzulayırıq", deyə Tahir Rzayev bildirib.

Inam Hacıyev

Vətən müharibəsindəki böyük hərbi Qələbənin başlanğıcı: Aprel döyüsləri

Beş il əvvəl - 2016-ci il aprelin 2-5-də Azərbaycan Ordusunun uğurlu əks-hücum əməliyyatları ölkəmizə hərbi-strateji nöqtəyini nəzərdən çox böyük üstünlükler verdi. İlk növbədə, Azərbaycan çox mühüm psixoloji qələbə qazandı. Azərbaycan Ordusu Qarabağın şimal və cənub hissələrində çox böyük strateji əhəmiyyətə malik yüksəklikləri azad etdi. Bununla da Azərbaycan öz torpaqlarını azad etmək bacarığını, potensialını, döyüş əzmini nümayiş etdirdi.

Nəticədə dördgünlük döyüşlərin əks-sədasi beynəlxalq aləmdə də dərhal eşidildi və Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğal altında saxlaması bir daha bütün dünyaya xatırladıldı. Bu fikirleri AZƏRTAC-a açıqlamasında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəcilik Akademiyasının professoru, siyasi elmlər doktoru Elçin Əhmədov bildirib.

2003-cü ildən Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı, Prezident İlham Əliyevin rehbərliyi ilə Silahlı Qüvvələrin maddi-tehniki bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində atılan addımlar bu gün Azərbaycan Ordusunun dünyanın ən qüdrətli orduları sırasına daxil olmasına imkan yaratdı.

Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev 2019 il aprelin 2-de Müdafiə Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin N sayılı hərbi hissəsindəki çıxışında bildirdi ki, bu gün Azərbaycan Ordusunu uğurla inkişaf edir, ordu quruculuğu prosesi sürətlə gedir, hərbi hissələrimiz yenidən qurulur və tikilir, ordumuz ən müasir texnika ilə təchiz edilir. Bu da təbiiidir, çünki biz mühərabə şəraitində yaşıyorıq, mühərabə hələ bitmeyib, mühərabənin birinci mərhələsi başa çatıb.

2016-ci ilin Aprel döyüslərinin tariximizin şanlı sehifəsi adlandıran dövlət başçısı İlham Əliyev deyib: "...Azərbaycan böyük hərbi qəlebə elde etmişdir. Azərbaycan Ordusu Ağdərə, Füzuli, Cəbrayıllı rayonlarının bir hissəsini işgalçılardan azad edib, o torpaqlarda Azərbaycan bayrağını ucaldıb. İki min hektardan çox torpaq işgalçılardan temizlendi, ondan bir neçə dəfə böyük olan ərazi tam bizim nəzarətimizə keçdi. Biz təmas xəttində tam üstünlük elde etmişik və bu gün düşmənin istenilən hədəfini mehv ede bilerik... Əgər Aprel döyüslərinə qədər onlar öz mifoloji fəaliyyətlərində müyyəyen dərəcədə uğurlar qazana biliblərse, Aprel döyüsləri onların təbliğatına ciddi zərbe vurub, erməni cəmiyyətini sarständıb. O sarsıntıının fəsadları bu gənə qədər orada hiss olunur. Aprel hadisələri orada dərin hərbi və siyasi böhrana getirib çıxarıb. Bu, hələ qısamüddətli döyüslər idi. Ona görə onlar düzgün nəticə çıxarmalıdırlar və bilməlidirlər ki, biz bu vəziyyətlə heç vaxt barışmayaçaq. Nəyin bahasına olursa-

sun ərazi bütövlüyüümüzü bərpa edəcəyik".

Qeyd etmək vacibdir ki, 2016-ci il aprelin əvvəlində cəbhə xəttində Ermənistanın növbəti hərbi texribati ilə üzləşən ordumuz əks-hücumu keçərək işgalçılara güclü zərbələr endirmiş və qısa müddətde Ağdərə, Cəbrayıllı, Füzuli rayonlarında 2 min hektar ərazini düşməndən azad etmiş, işğal altında qalan torpaqlara nəzarət etmək imkanını artırıb. Bunun davamı olaraq, 2018-ci ilin may ayında isə Naxçıvan Muxtar Respublikasının 11 min hektardan çox ərazisi, o cümlədən Şərur rayonunun Gündüt kəndi düşməndən azad edilmiş, dövlət sərhədi boyunca əlverişli yüksəkliklər elə keçirilmiş, Yerevan-Gorus-Laçın yolu nəzarətə götürüldü. Nəticədə, minlərlə hektar torpaq işgalçılardan azad edildi, on minlərlə hektar ərazi nəzarətimizə keçdi. Vaxtılı işğal edilmiş torpaqlarda Azərbaycan bayrağı dalgalandı.

Ali Baş Komandanın hərbi potensialımıza yüksək diqqət göstərdiyimizi və bu sahədə böyük nəqliyyətlər elə etdiyimizi bildirərək qeyd edib ki, bizim ordumuzun döyüş qabiliyyəti artmış, uğurlu Naxçıvan əməliyyatı bunu əyani şəkildə sübut etmiş və bu əməliyyat neticəsində Azərbaycan Ordusu strateji yüksəkliklərə sahib olmuşdur: "Bu yüksəkliklər imkan verir ki, biz çox böyük əraziyə nəzarət edək. Uğurlu Naxçıvan əməliyyatı bir daha göstərdi ki, ordumuz peşəkardır, ordumuzun döyüş qabiliyyəti yüksək səviyyədədir. Bütün bunlar reallıqdır. Bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı haqlı olaraq Azərbaycan Ordusu ilə fəxr edə bilər və biz əsgerlərimizlə, zabitlərimizlə fəxr edirik. Azərbaycan Ordusu dövlətimizin ərazi bütövlüyünün qorunması işində rol oynayan əsas amildir".

Her zaman Ermənistan-Azərbaycan munaqışının həlli haqqında danışan dövlətimizin başçısı bizim mövqeyimizdə heç bir deyşiklik olmadığını bildirərək vurğulayıb ki, munaqışə yalnız ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində öz həllini tapmalıdır. Dağlıq Qarabağın bizim əzəli, tarixi torpağımız olduğunu, əsrlərboyu xalqımızın bu torpaqlarda yaşıdığını, qurub, yaratdığıni bildirən Ali Baş Komandan Azərbaycanın mövqeyinin həm tarix, həm beynəlxalq hüquq, həm də ədalətə əsaslandığını diqqətə çatdırıb.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ munaqışının həlli ilə bağlı Ermənistan rəhbərliyi tərəfindən səsləndirilən əsəssiz fikirlər tarixi reallığı, munaqışının əsl mahiyyətini əks etdirmirdi. Bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev 2019-cu il oktyabrın 3-de Rusiya Federasiyasının Soçi şəhərində "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik toplantısında, eləcə də oktyabrın 11-də Aşqabadda MDB Dövlət Başçıları Şurasının məhdud terkibdə iclasında çıxışları zamanı tutarlı faktlarla sübut etdi. 2020-ci il fevralın 15-də Münxen

Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində isə Ermənistan-Azərbaycan munaqışası ilə bağlı panel müzakirələri zamanı Ermənistanın yürüdüyü faşist ideologiyası, Azərbaycana qarşı etnik təmizləmə, dövlət terrorizmi və işgalçılıq siyasetini ifşa edən Prezident İlham Əliyev Ermənistanın baş nazirinə beynəlxalq hüquqdan və tarixdən əsl dərs keçdi.

Ermənistanın baş naziri Dağlıq Qarabağın dırnaqarası özünü müdafiə qüvvələrindən danişanda, o, bir daha həqiqətə uyğun olmayan sözər söylədiyiini bildirən Prezident İlham Əliyev diqqətə çatdırıb: "O, çox yaxşı bilir və mən də bilirom ki, dırnaqarası Dağlıq Qarabağ ordusunun 80 faizini Ermənistan vətəndaşları təşkil edir. Bu, həqiqətdir. Bəlkə, 80 faizdən də artıqdır. Buna görə "Dağlıq Qarabağ ordusu" anlayışı yoxdur. "Dağlıq Qarabağ respublikası" anlayışı yoxdur. Munaqışının yalnız iki tərefi var: Ermənistan və Azərbaycan".

Dövlət başçısı hər zaman mühüm beynəlxalq tədbirlərdə dəfələr Ermənistanın işgalçılıq siyasetini ifşa edərək təcavüzkarın faşist ideologiyası yürüdüyüünü və terrorizmin dövlət səviyyəsində dəstəkləndiyini bütün dünyaya bəyan edib. Xüsusiətən 17 ilde Azərbaycan diplomatiyasının səy-

rək Azərbaycanın işğal olunmuş əraziyinə erməni əsilli livanlıları yerləşdirməklə qanunsuz məskunlaşdırma siyaseti ilə məşğuldur və bu da 1949-cu ilin Cenevre Konvensiyası daxil olmaqla, beynəlxalq hüquq normalarının kobud şəkildə pozulmasıdır, eləcə də mühərabə cinayətidir. Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, Ermənistan müxtəlif ölkələrdən muzdlular və terrorçular cəlb edir, onlardan Azərbaycana qarşı istifadə edir, eləcə də erməni ASALA terror təşkilatının işğal edilmiş Azərbaycan əraziyində olması ilə bağlı etibarlı məlumatlar var. Bununla yanaşı, Ermənistanın işgalçılıq siyasetini bütün beynəlxalq platformalarda, eləcə də mühüm görüşlərdə ifşa edən Azərbaycan Prezidenti təcavüzkara Aprel döyüslərini yaddan çıxarmamağı hər dəfə xatırladırdı. Ancaq bütün bu xəbərdarlıqlara həm Ermənistan, həm də beynəlxalq birlik tərəfindən heç bir reaksiya olmadı, Ermənistana qarşı heç bir tədbir görülmədi. Elə bu səbəbdən, cəzasızlıqdan istifadə edərək 2020-ci il sentyabrın 27-də Ermənistan silahlı qüvvələri bir neçə istiqamətdə müxtəlif növ silahlarından, o cümlədən ağır artilleriyadan istifadə edərək yaşayış məntəqələrimizi, eyni zamanda, hərbi mövqelərimizi atəş tutdu.

Ermənistanın işğalı altındakı torpaqlarımızı azad etmək üçün Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun sentyabrın 27-də Qarabağda başlığındı, genişmiy়aslı və uğurlu əks-hücum əməliyyatları neticəsində noyabrın 9-dək 5 şəhər, 4 qəsəbə və 286 kənd işğaldan azad edildi. Cəmi 44 gün ərzində Cəbrayıllı şəhəri və rayonun 90 kəndi, Füzuli şəhəri və rayonun 53 kəndi, Zəngilan şəhəri, rayonun Mincivan, Ağbənd, Bartaz qəsəbələri və 52 kəndi, Xocavənd rayonunun Hadrət qəsəbəsi və 35 kəndi, Tərtər rayonunun 3 kəndi, Qubadlı şəhəri və 41 kəndi, Xocalı rayonunun 9 kəndi, Şuşa şəhəri, Laçın rayonunun 3 kəndi, həmçinin Ağdərə və Murovdəğ istiqamətlərində bir neçə strateji yüksəklik, Zəngilan şəhərində Bartaz, Sığdır, S?u?ku?rataz yüksəklikləri və daha 5 adsız yüksəklik azad olundu.

2020-ci il noyabrın 8-i tariximizə en şanlı bir gün kimi yazılıdı. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli ordumuz Azərbaycanın tarixi, mədəni və strateji əhəmiyyətə malik, Qara-

bağın baş tacı olan Şuşa şəhərini işgalçılardan azad etdi. Bu, 44 gün içerisinde aparılan uğurlu əks-hücum əməliyyatlarının sırasında ən mühüm tarixi hadisə və böyük hərbi Qələbə oldu. Azərbaycanın hərbi-diplomatik uğurları, xüsusiətə strateji əhəmiyyəti Şuşa şəhərinin azad edilməsi mühərabənin sonrakı gedisine və taleyinə ciddi təsir göstərdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qətiyyəti və principial mövqeyi hərb meydanında olduğu kimi, diplomatiya meydanında da uğurlarımızı şərtləndirdi. Vətən müharibəsinin 44 günü ərzində dövlətimiz, beynəlxalq hüquq principi, xüsusiətə BMT Nizamnaməsinin 51-ci maddəsini rehbər tutub öz ərazilərinə azad etmək hüquqdan istifadə edərək uğurlu və genişmiy়aslı əks-hücum əməliyyatları həyata keçirdi. Azərbaycan Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti və principial mövqeyi hərb meydanında da uğurlarımızı şərtləndirdi. Azərbaycan dövləti oktyabrın 4-də Cəbrayıllı şəhərini, 17-də Füzuli şəhərini, 22-də Zəngilan şəhərinin işgalçılardan azad olunması ilə BMT Tehlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi və 27 il yerinə yetirilməmiş qalan 874 və 884 sayılı qətnaməni özü icra etdi.

Azərbaycanın hərbi-diplomatik qələbəsi ilə nəticələnən 44 günlük Vətən müharibəsinin nəticəsində noyabrın 20-də Ağdamın və 25-də isə Kəlbəcərin işğaldan azad edilən noyabrın 10-da imzallanmış üçterəflı Bəyanatın müvafiq maddəsinin yerinə yetirilməsinə, eləcə də munaqışının hərbi-siyasi həlli ni müyyənəşdirildi. Bununla yanaşı, Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qətiyyəti və principial mövqeyi neticəsində BMT Tehlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi və 27 il yerinə yetirilməmiş qalan, eləcə də işgalçı qüvvələrinin Azərbaycan Respublikasının Kəlbəcər və Ağdam rayonlarından çıxmاسını nəzərdə tutan 822 və 853 sayılı qətnamələr de məhz Azərbaycanın şərtləri ilə icra edildi. Bunun davamı olaraq üçterəflı Bəyanatın müvafiq maddəsinə əsasən Ermənistan silahlı qüvvələrinin 2020-ci il dekabrın 1-dən Laçın rayonundan çıxmazı Azərbaycanın hərbi-diplomatik uğurlarının nəticəsi kimi qiymətləndiriləməlidir.

Nəticədə, hərbi-diplomatik uğurlar informasiya mühərabəsində də Azərbaycanın haqlı mövqelərini əhəmiyyətli dərəcədə gücləndirdi, uzun illər Ermənistanın yürüdüyü faşist ideologiyası, xalqımıza qarşı etnik təmizləmə, soyqırımı, dövlət terrorizmi və işgalçılıq siyasetinin, elecə də erməni yalanlarının dünya miqyasında ifşası istiqamətində əhəmiyyətli rol oynadı, tarixi ədaletin zəfer çalmasının şərtləndirdi. Xüsusiətə, Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il oktyabrın 3-də "Valday" Beynəlxalq Diskussiya Klubunun XVI illik toplantısının kimi mühüm beynəlxalq platformda qətiyyətə söylədiyi "Qarabağ Azərbaycandır və nida işsəsi" devizini bir ildən sonra, xüsusiətə 44 günlün ərzində reallığa çevrildi.

Vüqar Rəhimzadə: Türk dünyasını yenidən birləşdirəcək Zəngəzur dəhlizi regionda sülhün daimi olmasına unikal imkanlar yaradacaq

"Bizim birliyimizdən çox şey asılıdır" söyleyən dövlətimizin başçısı İlham Əliyev daim bu çağırışı da edirdi ki, türkdilli dövlətlərin birliliyi daha da gücləndirilməli, bir ölkənin problemi digər ölkənin problemi kimi qəbul olunmalıdır. Türkiyə-Azərbaycan birliyi ümumilikdə bütün türk dünyasına nümunə göstərilir. Möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının videokonfrans formatında keçirilən qeyri-formal Zirvə görüşündəki nitqində yer alan fikirlər yalnız ölkəmizin deyil, eyni zamanda, türk dünyasının bu günü və gələcəyi baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir."

Bu fikirləri "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə KIV-ə açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin toplantıda çıxışını əsasən Qarabağ mövzusuna həsr etmesi Onun növbəti dəfə bütün platformalarda Azərbaycanın milli maraqlarını principialıqla ifade və müdafiə etdiyini ortaya qoyur: "Prezident İlham Əliyev Zirvə görüşündəki nitqində Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarına təcavüzüne faktlar əsasında diqqət yönəldi. Ermənistanın sistemli şəkildə təxribatlar törətdiini, azərbaycanlıların milli heysiyyatı ilə oynadığını, bu herəkətlərin dözləməliyini, Ermənistan baş nazirinin "Qarabağ Ermənistandır və nöqtə" bəyanatının və 2020-ci ilin yayında Ermənistanın sabiq müdafiə nazirinin yeni ərazi-ləri işgal etmək anonslarını bir daha diqqətə çatdırın cənab İlham Əliyev ardıcıl təxribatlara cavab olaraq 2020-ci il sentyabrın 27-dən noyabrın 10-dək davam edən və Azərbaycanın herbisiyyası ilə nəticələnən 44 günlük Vətən müharibəsinin baş verdiyini bildirdi. Bir daha qeyd etdi ki, Ermənistanın xarici dəstək olmadan Azərbaycan torpaqlarını uzun müddət işgal altında saxlaması mümkünüsüz idi. ATƏT-in Minsk qrupunun fealiyyətsizliyi ucbatından yaranmış vəziyyət, BMT Tehlükəsizlik Şurasının qətnamələri icra olundu."

Baş redaktor bildirib ki, Azərbaycan 44 günlük ikinci Qarabağ müharibəsində yazdığı şanlı tarixle regionda və dünyada yeni reallıqlar yaratdı. Bu gün həmin reallıqların ölkəmizin karşısındakı geniş imkanlar aqdığının şahidiyi: "Həzirdə "Dağılıq Qarabağ" adında ərazi subyekti yoxdur və olması da mümkün deyil. Bu gün Azərbaycan yalnız öz daxilində deyil, regionda və dünyada təhlükəsizliyin, sabitliyin, inkişafın təminatçısı kimi çıxış edir. Dövlətimizin başçısının nitqində yer alan digər məqam - Zəngəzur dəhlizinin tarixi əhəmiyyəti də bunu deməyə əsas verir. 2019-cu il oktyabrın 15-də Bakıda Türkəlli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə görüşündə Prezident İlham Əliyevin Zəngəzurla əlaqədar söylədiyi "2009-cu ilin oktyabrında dövlət başçılarının Azərbaycanın qədim şəhəri Naxçıvanda keçirilmiş Zirvə görüşündə ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın təsislənmiş yeni formatı yaradıldı. Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan bölgəsi arasında Zəngəzur yerləşir. Vaxtilə Zəngəzur bölgəsinin Azərbaycandan alınıb Ermənistana birləşdirilməsi böyük türk dünyasını coğrafi baxımdan parçaladı.

Ancaq Naxçıvanda qəbul etdiyimiz qərarlarla və birgə işimizle biz türk dünyasının birləşməni daha da gücləndirdik və qardaşlığını davam etdiririk. Bu mənada Türk Şurasının yaradılmasına dair qərarın məhz Naxçıvanda keçirilmiş Zirvə görüşündə qəbul edilməsi türk dünyası üçün böyük rəmzi əhəmiyyətə də malikdir" fikirləri perspektivlərin aydın mənzərəsini yaratmışdır. Həmin bəyanatın səsləndirilməsindən, yeni 2009-cu ildən ətən müddət ərzində qarşıya qoyulan məqsədə nail olmaq üçün ciddi səylər göstərilib. Cənab İlham Əliyev Türk Şurasının qeyri-formal Zirvə görüşündə bugünküümüzün reallıqlarına söykənərək bu fikri böyük əminliklə qeyd etdi ki, Zəngəzur türk dünyasını yenidən birləşdirəcək, regionda sülhün, təhlükəsizliyin, sabitliyin və inkişafın daimi olması üçün yeni imkanlar yaradacaq. Verilən hər bir məsaj özündə müəyyən hədəfləri ehtiva etməklə yanaşı, türk dünyasına çağrıdır. Mehə bu baxımdan cənab İlham Əliyev Zirvə görüşündəki nitqini Dağılıq Qarabağ məsələsinə həsr etdi. Bunu bir daha bəyan etdi ki, dəst ölkələrinin rehbərləri məsələnin mahiyyətini dərinlənib bilməlidirlər. Bu əminlik də ifade olundu ki, növbəti canlı temaslar əsnasında bu məsələni daha geniş formatda müzakirə edəcəyik."

Vüqar Rəhimzadə bildirib ki, göründüyü kimi, hər bir beynəlxalq seviyyeli tədbir əhatə etdiyi mövzunun aktuallığı ilə yanaşı, quruma üzv dövlətlərin malik olduğu imkanların, həmçinin bir-birinə münasibətlərinin təqdimatında əhəmiyyətli rol oynayırlar: "On əsası bu reallıq bir daha öncə çəkilir ki, səylər birləşdiriləndə, məsələyə ədalətli yanaşma olduqda hədəfə tez və lazımi seviyyədə çatmaq mümkündür. Azərbaycan-Türkiyə birləşməsindən sonra çəkən möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev bildirmişdir ki, Vətən müharibəsinin ilk günündə qardaş Türkiyədən böyük dəstək aldıq. Bu siyasi və mənəvi dəstəyin çox böyük əhəmiyyəti var idi. Türkiye Prezidenti dünyaya bu mesajı çatdırıcı ki, Azərbaycan tək deyil, Türkiye daim onun yanındadır. Azərbaycan bu dəstəyi Vətən müharibəsi başlanandan bu güne, işgalandan azad edilmiş torpaqlarımızda quruculuq və bərpa işlərinin aparılması nadək hissədir. Türk Şurasının Zirvə görüşündə "Qırız dörd gün davam edən, dastana bənzer mübarizədən sonra 30 illik işgal sona çatıb, Dağılıq Qarabağ Ana Vətənlə yenidən qovuşub" söyləyən Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Erdoğanın ən qısa zamanda - Ramazan bayramından sonra özünün dediyi kimi, qardaşı, dövlətimizin başçısı İlham Əliyevlə birgə Şuşanı ziyaret etmək arzusu da bu birliyin uğurlu davamının, sarsılmazlığının göstəricisidir."

Paşinyan Putinlə görüşə hazırlaşır

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan 7 aprel Moskvada Rusiya prezidenti Vladimir Putinlə görüşəcək. SIA arménianreport.com saytında yayımlanan məlumat istinadən xəbər verir ki, bu barədə Ermənistan hökumətinin başçısının metbuat katibi Mane Qevorqyan bildirib. Onun sözlərinə görə, 7 aprel tarixinde Moskvada keçirilməsi planlaşdırılan bir görüşə əlaqədar olaraq Paşinyan 2 apreləndən bəri özünü təcrid vəziyyətində işləyir. Qevorqyan, "Baş nazir şəxsi qəbullar və kütüvə tədbirlərə əlavə olaraq planlaşdırılmış gündəliyə uyğun işləyir", deyib.

Katırladaq ki, son günlər Ermənistan cəmiyyətində Nikol Paşinyanın baş nazir postundan istefə vermək qərarına gəldiyi barədə fikirlər var. Hətta işgalçi ölkənin metbuat sehişlərində də bu barədə yazılar, məlumatlar yer alır. Görünür, erməni baş nazir istefə barədə qərar verməzdən once, bu barədə Rusiyadan, şəxsən Rusiya prezidenti Putinden də "icaze", yaxud "xeyir-dua" almaq niyyətindədir. Bəlkə də baş nazir postunu təhvil verməkə olan Paşinyanın Rusiyaya səfər planı, Putinlə görüş arzu və niyyəti onun son ümidiidir.

İgor Korotçenko: Aprel hadisələri Qarabağ müharibəsinin sona çatması ilə nəticələnən böyük dəyişikliklərin müjdəcisi oldu

Qarabağ uğrunda Aprel döyüşləri işgal edilmiş ərazilərin azad olunması məsələsinin hellində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin artan imkanlarını nümayiş etdirdi. AZORTAC xəbər verir ki, "Nasionalnaya oborona" jurnalının baş redaktoru İgor Korotçenko bu sözləri "Vestnik Kavkaza" informasiya agentliyinə müsbəhəsində deyib.

Katırladaq ki, 2016-ci il aprel ayının əvvəlində Qarabağda şiddetli döyüşlər gedib və bu döyüşlər tarixə Aprel müharibəsi kimi düşüb.

Ekspert deyib: "Hərbi əməliyyatlar yeterince qısa müddədə dayandırıldı, lakin Aprel döyüşlərinin ilk uğuru sonradan artıq üstünlük təşkil edən bu meyilləri ifade etdi: erməni ordusunun strateji təsəbbüsü itirir, işgal etdiyi əraziləri eldə saxlaya bilmir, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri isə döyüş təchizatı, yüksək mənəvi ruh və motivasiya sayesində irəli getməyə hazırlanır.

Onun fikrincə, Aprel hadisələri 2020-ci ilde baş verən böyük dəyişikliklərin müjdəcisi oldu və bu dəyişikliklərin yekunu Qarabağ müharibəsinin sona çatması, erməni silahlı qüvvələrinin kapitulyasiyası və işgal edilmiş Azərbaycan ərazilərinin azad olunması ilə nəticələndi. 2016-ci ilin Aprel döyüşlərini təhlil edərək münaqışə zonasında vəziyyətin nə dərəcədə dəyişməsi barədə, həmçinin əger Ermənistan sülh danışçılarını uzatmaqdə və bu danışçıların imtəsiyasi ilə məşğul olmaqdə davam edərsə, o halda nələr baş verəcəyi haqda mühakimə yürütmək olardı.

"Nasionalnaya oborona" jurnalının baş redaktoru deyib: "Mənim fikrimcə, Azərbaycan 2016-ci il Aprel döyüşlərinin yekunu Qarabağ müharibəsinin sona çatması, erməni silahlı qüvvələrinin kapitulyasiyası və işgal edilmiş Azərbaycan ərazilərinin azad olunması ilə nəticələndi. 2016-ci ilin Aprel döyüşlərini təhlil edərək münaqışə zonasında vəziyyətin nə dərəcədə dəyişməsi barədə, həmçinin əger Ermənistan sülh danışçılarını uzatmaqdə və bu danışçıların imtəsiyasi ilə məşğul olmaqdə davam edərsə, o halda nələr baş verəcəyi haqda mühakimə yürütmək olardı.

Ekspert qeyd edib ki, o vaxt Azərbaycan öz ərazilərinin azad edilməsindən dəhər gələrə bilərdi, lakin o vaxt ən əvvəl Qərb ölkələri tərefindən, Azərbaycan Ordusunun irəliləməsini dayandırmaqdən ötrü misli görünməmiş sey göstərilirdi.

İgor Korotçenko sonda deyib: "İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Azərbaycanı əzmək üçün kənardan göstərilən bütün cəhdələr səmərasız oldu. Yəni Azərbaycan siyasi baxımdan da bundan müəyyən dərs götürdü və 2020-ci ilin payızında hərbi kampaniyanın əsas məsələləri həll ediləndək ona təzyiq göstəriləməsinə imkan vermədi".

Milli Məclisin növbəti plena

Aprelin 2-də Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarovanın sədrliyi ilə parlamentin növbəti plenar iclası keçirilib. İclasda 13 məsələdən ibarət gündəlik təsdiqlənib. Daha sonra cari məsələlərin müzakirəsində deputatlar Məlahət İbrahimqızı, Siyavuş Novruzov, Fazıl Mustafa, Ceyhun Məmmədov, Zahid Oruc, Şahin Seyidzadə, Bəhruz Məhərrəmov, Sədaqət Vəliyeva, Aydın Mirzəzadə və Aqil Abbas bir sıra aktual məsələlərə münasibət bildirib, təkliflərini diqqətə çatdırıblar.

Gündəlikdəki məsələlərin müzakirəsi "Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) illik məruzəsi"nin dinlənilməsi ilə başlanıb. 2020-ci il üzrə illik məruzəni parlamentə təqdim edən ombudsman Səbinə Əliyeva əvvəlcə Vətən mühərabəsində qazandığımız tarihi Xələbə münasibətli Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev başda olmaqla, qəhrəman Ordumuza, bütün xalqımıza təbrik ünvanlayıb, şəhidlərimizin müraciətdəs ruhu qarşısında baş əydini bildirib, qazilərimizə şəfa diləyib.

Ombudsman qeyd edib ki, ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin təmin olunması, ictimai nəzarətin və korrupsiyaya qarşı mübarizənin gücləndirilməsi, dövlət orqanlarının fəaliyyətində səmərəliliyin artırılması məqsədilə idarəciliğin sistemində tətbiq edilən yeniliklər aşkarlığın, şəffaflığın və qanunun alılıyının təmin olunmasında, insan hüquqlarının etibarlı müdafiəsində özünü göstərməkdədir.

Bildirib ki, yola saldığımız ildə COVID-19 pandemiyası müəyyən çətinliklər yaratса da, Azərbaycanda əhalinin həssas qruplarının

dəstəklənməsinə yönəlmış program və layihələrin icrası davam etdirilib. Ölkə Prezidentinin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın göstərişlərinə əsasən həyata keçirilən tədbirlər pandemiya şəraitinin iqtisadiyyata, sosial müdafiəyə, məşgullüğa, sahibkarlığa mənfi təsirlərinin azaldılmasına əhəmiyyətli rol oynayıb. Ombudsman təsisatı da pandemiyyaya qarşı mübarizədə fəal iştirak edib.

Deputatların nəzərinə çatdırılib ki, ombudsman 44 günlük Vətən mühərabəsinin gedişində erməni təcavüzüne məruz qalmış bölgələr mütəmadi səfərlər edib, dağıdılmış yaşayış evlərinə və infrastruktur obyektlərinə baxışlar keçirilib, həlak olmuş şəxslərin yaxınları ilə, yaralılar və zərərçəmislər görüşüb, yaranmış problemlərin aradan qaldırılması məqsədilə yerli icra orqanları ilə məsləhətləşmələr aparıb.

Həmçinin Ermənistən tərəfindən 2020-ci ilin iyul ayında və 27 sentyabrdan sonrakı dövrə Azərbaycanın dinc əhalisine qarşı töredilmiş vandalizm aktları və mübaribə cinayətləri nəticəsində

dəymış zərərin beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində qiymətləndirilməsi və beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması məqsədilə Tovuz, Naftalan, Tərtər, Gəncə və Bərdə şəhərlərinə faktaraşdırıcı missiyalar həyata keçirilib. Əsir düşmüş Azərbaycan hərbi qulluqçularına münasibətdə beynəlxalq hüquq normalarının və humanitar hüquq qaydalarının kobud şəkildə pozulması, onların işgəncələrə, alçaldıcı rəftara məruz qalmaları və digər faktlarla bağlı beynəlxalq təşkilatlara müraciətlər ünvanlanıb. Ötən il Azərbaycan ombudsmanı Ermənistən tərəfdarı mühərabə cinayətləri ilə bağlı 8 bəyanat və 7 hesabat hazırlanıb, videomüraciətlər də daxil olmaqla şikayət xarakterli 15 müraciət aidiyəti beynəlxalq təşkilatlara, müxtəlif ölkələrin ombudsmanlarına və milli insan hüquqları təsisatlarına, səfirliklərə, dini icma və konfessiyalara göndərilib.

İçərində ombudsmanın ünvanına daxil olan 27 min 500 müraciət qanun çərçivəsində təhlil edilib, aidiyəti dövlət qurumları ilə əməkdaşlıq şəraitində araşdırılıb, pozulmuş hüquqların bərpasına yönəlmış tədbirlər görülüb, təkliflər verilib. Təsisatda fəaliyyətə başlayan 916 vahid Çağrı Mərkəzi, habelə "Facebook" və "Twitter" sosial şəbəkələrinin imkanlarından istifadə edilməsi vətəndaşların müraciət etmək hüququnun xüsusiətə pandemiya dövründə səmərəli təminatına şərait yaradıb.

Ombudsman təsisatının ötən ilə dəkə fəaliyyəti barədə parlamente ətraflı məlumat verən Səbinə Əliyeva bir sıra təkliflərini də deputatların diqqətine çatdırıb.

Məruzə dinlənildikdən sonra Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsinin sədri Zahid Oruc çıxış edərək ombudsmanın illik məruzə-

fərlərlə əlaqədar sədr qeyd edib ki, bu yaxınlarda Pakistan'da İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parliament Assambleyasının iclası olmayı idi. Həmin iclasa biz də dəvətlidik. Azərbaycan parlamenti böyük bir nümayəndə heyeti ilə həmin tədbirdə təmsil olunacaqdı, rəsmi səfər də o çərçivədə baş tutacaqdı. Lakin pandemiya səbəbindən bu iclas təxirə düşdü. Pandemiya bitəndən sonra ilk səfər edəcəyimiz ölkələrdən biri Pakistanıdır. Qarşılıqlı səfərlərimiz olacaq. Bütün dəvətimiz də onlara çatdırılıb.

Müzakirədə çıxış edən deputatlar Sevinc Fətəliyeva, Fəzail Ağamalı, Siyavuş Novruzov, Qəni-

rə Paşayeva Pakistanın hər zaman ölkəmizin yanında olduğunu, birinci və ikinci Qarabağ müharibələri dövründə birmənalı olaraq Azərbaycanı dəstəklədiyini vurğulayıblar, dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da inkişaf etməsi üçün qarşılıqlı səfərlərin vacibliyini qeyd ediblər. Səsvermə zamanı parlament bu Sazişi dəstəkleyib.

Sonra üçüncü oxunuşa müzakirəyə çıxarılmış 3 qanun layihəsi ne baxılıb. Həmin qanun layihələri barədə Əmək və sosial siyaset komitəsinin üzvü Vüqar Bayramov, Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamal Cəfərov, İqtisadi siyaset, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Tahir Mirkili məlumat veriblər.

Milli Məclis "Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında", "Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında", həmçinin "Elektroenergetika haqqında", "Qaz təchizatı haqqında", "Su təchizatı və tullantı suları haqqında", "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların tənzimlənməsi və sahibkarların maraqlarının müda-

r iclası keçirilib

fisi haqqında" və "Sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələrini üçüncü oxunuşda qəbul edib.

Plenar iclasda "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə məsələni Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Nizami Səfərov şərh edib. Bildirib ki, Azərbaycan Prezidentinin qanunvericilik təşəbbüsü qaydasında parlamente təqdim etdiyi bu layihədə qanunun 8.2-ci maddəsində Məhkəmə-Hüquq Şurası üzvlərinin selahiyətlərinin yerinə yetirilməsi ilə bağlı təmsilcilik xərclərinin ödənilməsi üçün Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi həkimlərinin əməkaqlarının 25 faizi məbləğində aylıq pul təminatı nəzarədə tutulur. Təqdim edilmiş layihəyə əsasən, "əməkhaqqı" sözlerinin "vəzifə maaşı" sözləri ilə əvəz edilməsi təklif olunur.

Şəhər dini növbədən sonra deputatlar qanun layihəsini qəbul ediblər.

"Əqli mülkiyyət hüquqlarının təminati və piratçılığı qarşı mübarizə haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsini parlamente Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli təqdim edib. Bildirib ki, xeyli müdəddətir ölkəmizdə bir sıra dövlət orqanları publik hüquqi şəxs kimi fəaliyyət göstərir. Əqli mülkiyyət sahəsində bu fəaliyyəti Əqli Mülkiyyət Agentliyi həyata keçirir. Nazirlər Kabinetinin 2020-ci ildə qəbul etdiyi qərara əsasən, publik hüquqi şəxslər xəzinə hesabı ilə yanaşı, həm də xüsusi hesab açıbilərlər. Çünkü onlar bir sira hallarda ssuda toplayırlar və digər fəaliyyətlər həyata keçirirlər. Buna görə də "Əqli mülkiyyət hüquqlarının təminati və piratçılığı qarşı mübarizə haqqında" qanunda "xəzinə hesabı" ifadəsi "hesabi" sözü ilə əvəz edilir. Səsvermə zamanı millət vəkilləri qanun layihəsini dəstekləyiblər.

Gündəlikdəki "İcra haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi iclasda ikinci oxunuşun prosedur qaydalarına uyğun müzakirə olunub. Deputatlar uyğunlaşdırma xarakteri daşıyan bu qanun layihəsini ikinci oxunuşda qəbul ediblər.

Plenar iclasın müzakirəsinə çıxarılmış növbəti 5 məsələ birinci oxunuşa təqdim olunmuş qanun layihələri olub. İnzibati Xətaralar Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsini şərh edən (birinci oxunuş) Hüquq siyaseti və dövlət quruculuğu komitəsinin üzvü Kamal Cəfərov qəyd edib ki, kənd təsərrüfatı sahəsində subsidiyaların verilmə-

sində korrupsiyanın qarşısının alınması və dövlət dəstəyinin elçatanlığının təmin edilməsi məqsədilə ölkəmizdə "Elektron kənd təsərrüfatı" informasiya sistemi yaradılıb. Məcəlləyə əlavə olunan yeni maddə də həmin məqsədə xidmət edir.

Müzakirə zamanı Sahib Aliyev məsələyə münasibət bildirib. Layihə səsə qoyulub və birinci oxunuşda qəbul edilib.

Iclasda Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova bildirib ki, gündəlikdəki növbəti iki məsələ - "Şəhid adının əbdiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilən güzəştlər haqqında" və "Veteranlar haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri parlamente bir zərfədə daxil olub və mahiyyətə yaxın olan qanun layihələridir.

Parlamente birinci oxunuşda təqdim olunmuş həmin qanun layihələri barədə Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri müavini Məlahət İbrahimqızı deputatlara ətraflı məlumat verib. Qeyd edib ki, dövlətimizin həyata keçirdiyi sosial siyasetin temelində Azərbaycan Prezidentinin qarşıya qoyduğu əsas vəzifələrdən biri ki mi şəhid ailələrinə və qazilərə göstərilən dövlət qayğısı durur. Bu gün biz bu qayığın hər an şahidi oluruz. Adı çəkilən qanunlara təklif olunan dəyişikliklər də zamanın tələbindən irəli gelir və qeyd olunan siyasetin məntiqi davamıdır. Belə ki, işğaldan azad edilmiş Azərbaycan ərazilərində sosial-iqtisadi, humanitar, təşkilati və digər təxirəsalınmaz məsələlərin həlli, həmçinin bu sahəde fəaliyyətin əlaqələndirilməsi məqsədilə "Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərində məsələlərin mərkəzləşdirilməsi qaydada həlli" ilə bağlı Əlaqələndirmə Qərargahının yaradılması haqqında" 2020-ci il 24 noyabr tarixli Prezident Sərəncamına uyğun olaraq yaradılmış işçi qrupunun müvafiq qərarına əsasən şəhidlər, şəhidlərin ailə üzvləri, məharibə ilə əlaqədar əlliyyi olan şəxslər və məharibə veteranları barədə vahid informasiya bazasının yaradılması nəzərdə tutulur.

Şəhid və şəhid ailəsi statusu almış şəxslərin reyestrinin hazırlanmasında əsas məqsəd hazırlıq tarixdək verilmiş və bundan sonra verilə biləcək statuslar əsasında şəhidlər, şəhid ailə üzvləri barədə vahid informasiya bazasının yaradılması, müvafiq məlumatların toplanılması, saxlanması və axtarısının avtomatlaşdırılmasının təmin edilməsidir. Reyestrin təşkili gələcəkdə status verilmiş şəxslərin dövlət orqanlarına müraciətləri zamanı statuslarının onlayn rejimdə müəyyənləşdirilməsi, habelə sosial təminat hüquqlarına proaktiv qaydada baxılması imkanları yaradacaq.

Rəfiqə Kamalqızı

"Veteranlar haqqında" Qanuna təklif olunan dəyişiklik də məhərabə veteranlarının vahid informasiya bazasını yaratmaq məqsədilə müvafiq icra hakimiyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) elektron informasiya sisteminde məhərabə veteranlarının reyestərini elektron formada aparmasını nəzərdə tutur.

Müzakirə zamanı deputatlar Siyavuş Novruzov, Tahir Karimli, Sahib Aliyev, Aydın Hüseynov, Nigar Arpadarai, Əli Məsimli, Fəzail Ağamalı, Elnur Allahverdiyev, Aqil Abbas hər iki qanun layihəsinə müsbət münasibət bildiriblər. Sonra qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq birinci oxunuşda qəbul edilib.

Gündəlikdəki sonuncu iki məsələni təqdim edən komite sədriinin müavini Məlahət İbrahimqızı mahiyyətca yaxın olan "Dövlət sosial siğorta sistemində fərdi uçot haqqında" və Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihələrini birinci oxunuşda ətraflı şərh edib. Bildirib ki, ölkəmizdə sosial sahədə aparılan islahatlar nəticəsində sosial siğorta, fərdi uçot və pensiya təminatı sahəsindəki funksiyaların bir-biri ni tamamladığı vəhədə dövlət pensiya təminatı sistemi formalasdırılıb. Həmin sistemin fəaliyyəti müasir tələblər səviyyəsində təşkil olunmuş, o cümlədən hər bir siğorta olunana fərdi şəxsi hesab açılaraq ödənilən məcburi dövlət sosial siğorta haqlarının bu hesablarda fərdi uçotunun aparılması, vətəndaşların pensiya hüquqlarının dəyər ifadəsində həmin uçotun məlumatları əsasında müəyyənləşdirilməsi mexanizmı yaradılıb. Bu sahədə islahatların davamı olaraq fərdi uçot sisteminde qanunvericilik bazasının təkmiləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, eləcə də müasir dövrə öz aktuallığını itirmiş müddəələrin qanunvericilikdən çıxarılması zərurəti yaranıb.

Bildirilib ki, "Dövlət sosial siğorta sistemində fərdi uçot haqqında" Qanunun bəzi maddələrində dəyişiklik olunması Əmək Məcəlləsində de müvafiq dəyişikliklərin edilməsi zərurətini yaradır. Vətəndaşların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədilə hazırlanmış dəyişiklik fərdi uçot sistemindeki müvafiq məlumatların çəvik əldə edilməsini və əlavə xərclərin azaldılmasını nəzərdə tutur.

Müzakirədə deputatlar Eldar Quliyev və Etibar Əliyev rəy və təkliflərini bildiriblər. Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyulub və birinci oxunuşda qəbul edilib. Bununla da Milli Məclisin iclası başa çatıb.

Deputat Kəlbəcəri niyə erməni torpağı sayır? - xəstəlikmi, xislətmə?

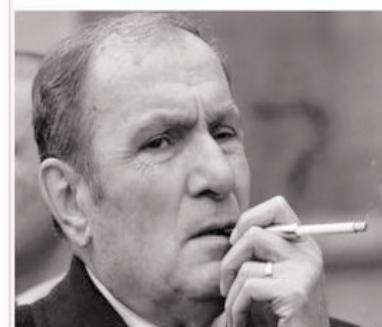

Ermənistanda ümummilli xəstəlik - özgəninkini özünükülaşdırmaq mərzi dünənin, yaxud bu günün problemi deyil. Ermənilərə yaxından, uzaqdan əlaqəsi olan xalqlar bu problemlə yaşamaqdadırlar. Hər kəsə, hətta ermənilərin özlərinə belə gün kimi aydır ki, hələ Qarabağ problemi, münaqışesi başlamamışdan əvvəl de Laçın, Kəlbəcər, Qubadlı və Zəngilanda bir erməni ailəsə belə yaşaymayıb. Digər rayonlarımıza müqayisədə adını çəkdiyimiz bu rayonlarda erməni millitindən olan bir populyasiyanın olmaması belkə də bizim ən böyük udusumuz sayıla bilər. Nədən, çünki ermənilərin ağızına alacaq bir çariq qədər fakt ortada yoxdur. Bəs onda ermənilər niyə sübut etməye çalışırlar ki, Laçın, Kəlbəcər və başqa sərhədənən rayonlar Ermənistana məxsusdur?

Savadsız erməninin səhər yuxudan durub yuxuda gördüklerini heçqət kimi danişmasını onun sosial səviyyəsinə, erməni xisletinə, səvadlılığına yozmaq olar. Amma Ermənistən Parlamentinin "Menim addımım" fraksiyasından olan deputat Ovik Aqazaryanın "Kəlbəcər, (ermənilər Karvaçar deyir) əlbəttə, ermənilərə məxsusdur" deməsini heç bir çərçivəyə sığışdırmaq olmur.

Düzdür, bu deputat "Faktinfo" agentliyinə açıqlamasında Kəlbəcərin Azərbaycana məxsus olması həqiqətini gizlətməmişdi. İndi isə ictimai təzyiqlərdən yaxa qurtarmaq üçün cəfengiyata varır, heç vaxt ermənilərə məxsus olmayanı onların adına çıxır.

Levon Ter-Petrosyan: "Türkiye ilə münasibatların normallaşması Rusiyanın əlindədir"

"Qarabağ münaqışının həllinən açarı ve Türkiye ilə münasibətlərin normallaşdırılması Rusiyanın əlindədir". SIA erməni mətbuatına istinadən xəber verir ki, bunu Ermənistən birinci prezidenti Levon Ter-Petrosyan deyib.

"Niyə də olmasın?", deyən Ter-Petrosyan bildirib ki, Ermənistən istinadən hökuməti bu kimli mühüm həyatı problemləri mövcud geosiyyəsi kontekstdə həll yollarını tapmalıdır. "Belə davranışın nə istəklə, nə orientasiyalarla bağlı deyil, birmənalı olaraq gerçekliyi və siyasi realizmin imperativliyi ilə əlaqəlidir", deyə o bildirib.

Erməni əsgər valideynləri: Övladlarını Qarabağdan çıxarin!

Ermənistanda övladları Qarabağda qanunsuz xidmət edən əsgər valideynləri yenidən hökumət binası qarşısında etiraz aksiyası keçirib. Azvision.az xəber verir ki, onlar övladlarının dərhal Qarabağdan çıxarılmasını tələb edirlər. Aksiya iştirakçılarından biri Asya Voskanyan deyib ki, valideynlər çağırışçılara diqqət göstərməsini, xidmət müddətinin qısalmasına, onların Qarabağdan çıxarılmasını isteyirlər. Əsgər anası Asmik Tovmasyan bildirib ki, məharibədə iştirak edənlərə qarşı insani münasibət, əsgərlərə lazımi tibbi yardım göstərilməsi vacibdir. Onların əsas tələblərindən biri də məhz budur.

Valideynlər hökumət nümayəndələri ilə görüşdə məharibədən sonra əsgərlərin psixoloqların köməyinə ehtiyac duyduqlarını, bununla bağlı dəfələrlə məsələ qaldırıqlarını söyləyiblər. "Neçə aydır ki, bu məsələləri qaldırıraq, amma heç kim uşaqlara kömək etmir", - əsgər anası vurğulayıb.

DSX müsabiqə elan edir - "Zəfər yürüslü sərhədçilər"

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT SƏRHƏD XİDMƏTİ

Vətən müharibəsində tarixi Qəlebənin əldə olunmasına və Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 102-ci

ildönümüne həsr olunmuş "Zəfər yürüslü sərhədçilər" mövzusunda yaradıcılıq müsabiqəsi

ELAN EDİR

Müsabiqənin keçirilməsində əsas məqsəd gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda təbiyə olunması, cəmiyyətimiz üçün sağlam düşüncəli gənclərin yetişdirilməsi, onların Vətənimizin müqəddəs sərhədlərinə hörmət ruhunda təbiyə olunması və sərhədçi peşəsinə marağın artırılmasıdır.

Müsabiqə Vətən müharibəsində tarixi Qəlebənin əldə olunmasında Azərbaycan sərhədçilərinin misilsiz qəhrəmanlıq mövzusunu özündə eks etdirən mahni, dekorativ-tətbiqi sənət (bədii tikmə, toxuma, əlvan metal üzərində döymələr, taxta üzərində oyma və yandırma işləmələri), təsviri sənət (rəngkarlıq), bədii ədəbiyyat (şeir, hekayə), qəzet məqaləsi və inşa yazılı nominasiyaları üzrə keçirilir.

Müsabiqənin şərtləri:

- * mahni müsabiqəsi nominasiyası üzrə təqdim edilən musiqi əsərlərinin sözlərini və notları yazılı formada, tam metnli musiqisini isə DVD diskde olmalı;

- * dekorativ-tətbiqi sənət üzrə təqdim edilən el işlərinin ölçüləri 90 x 70 santimetrdən az olmamalıdır;

- * rəngkarlıq üzrə əsərlər kətan parça üzərində çəkilməli, çərçivəyə salınmalıdır, ölçüləri 90 x 70 santimetrdən az olmamalıdır;

- * şeir, hekayə və qəzet məqaləsi nominasiyalarında iştirak edənlər yazılarını çap və elektron formada (CD diskde, Arial 12 şriftlə);

- * inşa yazılı 12 vərəqli dəftərdə, göy rəngli qələmle yazılmalı, dəftərin üz hissəsində şagird haqqında məlumat (şagirdin soyadı, adı və atasının adı, rayon və məktəb haqqında məlumat və əlaqə telefonu) qeyd olunmalıdır. Müsabiqənin keçirilməsi və qiymətləndirilmesi üçün hərbi hissələrdə rayon təhsil şöbələri ilə birgə xüsusi komissiyalar yaradılır. Komissiyalar 3 (üç) ən yaxşı inşa yazısını qiymətləndirir.

Müsabiqəyə təqdim edilən bütün əsərlər və el işləri müvafiq qaydada doldurulmuş anketlə birləşkə 2021-ci il iyun ayının 30-dək Dövlət Sərhəd Xidmetinin Şəxsi Heyet üzrə Baş İdarəsinə təqdim edilməlidir (Bakı şəhəri, Zərifə Əliyeva küçəsi 30).

Təqdim olunan bütün əsərlərde (el işlərində) Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsi tərənnüm edilməli, əsərlər (el işləri) müsabiqəyədək heç bir yerde çap, nəşr və nümayiş

etdirilməməlidir.

Dövlət Sərhəd Xidmetinin, Tehsil Nazirliyinin, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının, Azərbaycan Yaziçılar Birliyinin, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının və Mətbuat Şurasının nümayəndələrindən ibarət komissiya yaradılır, komissiya hər nominasiya üzrə 3 (üç) ən yaxşı əsəri seçir və qalibləri müəyyən edir.

Müsabiqənin nəticələri Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 102-ci ildönümü ərəfəsində elan ediləcəkdir.

Müsabiqə ilə bağlı yaranmış suallarla iştirakçılar hərbi hissələrin şəxsi heyət üzrə şöbələrinə və Dövlət Sərhəd Xidmetinin Şəxsi Heyət üzrə Baş İdarəsinə müraciət edə bilərlər. Elanın tam mətni Dövlət Sərhəd Xidmetinin dsx.gov.az saytında yerləşdirilir.

Tələb: (012) 498-01-29
(012) 498-01-55

Müsabiqə qalibləri üçün aşağıdakı mükafatlar təsis olunur:

Mahni müsabiqəsi üzrə:

I yer - 1-ci dərəcəli diplom və 500 (beş yüz) manat pul mükafatı;

II yer - 2-ci dərəcəli diplom və 400 (dörd yüz) manat pul mükafatı;

III yer - 3-cü dərəcəli diplom və 300 (üç yüz) manat pul mükafatı.

Dekorativ-tətbiqi sənət üzrə:

(Bədii tikmə və toxuma)

I yer - 1-ci dərəcəli diplom və 500 (beş yüz) manat pul mükafatı;

II yer - 2-ci dərəcəli diplom və 400 (dörd yüz) manat pul mükafatı;

III yer - 3-cü dərəcəli diplom və 300 (üç yüz) manat pul mükafatı.

Təsviri sənət üzrə:

(Rəngkarlıq)

I yer - 1-ci dərəcəli diplom və 700 (yeddi yüz) manat pul mükafatı;

II yer - 2-ci dərəcəli diplom və 600 (altı yüz) manat pul mükafatı;

III yer - 3-cü dərəcəli diplom və 500 (beş yüz) manat pul mükafatı.

Şeir

I yer - 1-ci dərəcəli diplom və 500 (beş yüz) manat pul mükafatı;

II yer - 2-ci dərəcəli diplom və 400 (dörd yüz) manat pul mükafatı;

III yer - 3-cü dərəcəli diplom və 300 (üç yüz) manat pul mükafatı.

Hekayə

I yer - 1-ci dərəcəli diplom və 500 (beş yüz) manat pul mükafatı;

II yer - 2-ci dərəcəli diplom və 400 (dörd yüz) manat pul mükafatı;

III yer - 3-cü dərəcəli diplom və 300 (üç yüz) manat pul mükafatı.

Qəzet məqaləsi üzrə:

I yer - 1-ci dərəcəli diplom və 400 (dörd yüz) manat pul mükafatı;

II yer - 2-ci dərəcəli diplom və 350 (üç yüz elli) manat pul mükafatı;

III yer - 3-cü dərəcəli diplom və 300 (üç yüz) manat pul mükafatı.

İnşa yazısı üzrə:

I yer - 1-ci dərəcəli diplom və 400 (dörd yüz) manat pul mükafatı;

II yer - 2-ci dərəcəli diplom və 350 (üç yüz elli) manat pul mükafatı;

III yer - 3-cü dərəcəli diplom və 300 (üç yüz) manat pul mükafatı.

Müsabiqə iştirakçısının anketi (nümunə)

(soyadı, adı, atasının adı)

Doğum tarixi (gün, ay, il) və yeri _____

Təhsili _____

İş yeri, vəzifesi _____

Ünvan, telefon (ev, iş, mobil) _____

Müsabiqəyə təqdim olunan işlər _____

(əsərin adı)

İş təhlil verdi: _____

İş təhlil aldı: _____

Tərtər rayonunda "Şəhid ailələrinə qayğı" aksiyası davam edir

YAP Tərtər rayon təşkilatı "Şəhid ailələrinə qayğı" aksiyası çərçivəsində rayon təşkilatının sədri Ramiz Şabanov, rayon təşkilatının Şura üzvü Kamil Məmmədov, partiya fəallarından Tünzalə Veliyeva, YAP Gənclər Birliyinin üzvü Samirə Zeynalova, fəal gənc Gündüz Alkişiyev, ərazi ilk partiya təşkilatının sədri Azər Yaqubov, Kəbirli kənd İD üzrə nümayəndənin müavini Rəhman Məmmədov Vətən mühəribəsində rayonundan şəhid olmuş Yasən Mehdiyev Alim oğlunun və Kəbirli kəndindən olan şəhid Elnur Hüseynov Əhliman oğlunun ailələ-

rini ziyarət ediblər. Yasən Mehdiyev Xocavənd uğrunda gedən döyüslərdə şəhid olaraq "Vətən uğrunda" və "Xocavəndin azad olunması uğrunda", şəhid Elnur Hüseynov isə Tərtər rayonunun Suqovuşan qəsəbəsinin azad olunması uğrunda gedən döyüslərdə qəhrəmanlıq göstərərək şəhidlik zirvəsinə ucalmış və ölümündən sonra "Cəsur döyüşü", "Vətən uğrunda" və "Suqovuşanın azadlığı uğrunda" medalları ilə təltif olunubdur.

Şəhid valideynləri övladlarının torpaqlarımızın azadlığı uğrunda vuruşub qəhrəmanlıqlar göstərmələrindən fərqli danışaraq övladları-

nın Şəhidlik zirvəsinə ucalmasını da "Vətənimiz sağ olsun!", - deyə qəbul etdiklərini, 44 günlük Vətən mühəribəsinin qələbəmizlə başa çatdırılmasını təmin edən Ali Baş Komandanımız, Prezident İlham Əliyevə minnətdar olmasını qeyd ediblər. YAP Tərtər rayon təşkilatının sədri Ramiz Şabanov şəhid ailədeyinlərinin problemləri ilə maraqlanıb, bəzi problemlərin həlli məqsədilə köməklik göstərilib. Eyni zamanda, ölkəmizdə şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıdan məmənluqlu ifadə olunub.

R.HÜSEYNOVA

Məşhur Məmmədov: “Dörd günlük müharibə 44 günlük qələbənin başlanğıcı idi”

Azərbaycan tarixi tarixi səhifələrindən biri olan 2016-ci il aprel döyüşləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin uğurlu siyaseti nəticəsində parlaq tarixi qələbələrle tarixə qəhrəmanlıq salnaməsi kimi hekk olundu. Dövlət başçımız aprel döyüşləri ilə bağlı bildirmişdir: “Aprel döyüşləri bizim şanlı hərbi qələbəmizdir, dövlətimizin, xalqımızın, ordumuzun gücünü göstərən qələbədir”. Aprelin 2-də - dörd gün davam edən müharibə 44 günlük qələbənin başlangıcı idi”. Bu fikirleri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin iqtisadi siyaset, sənaye ve sahibkarlıq komitəsinin üzvü Məşhur Məmmədov diqqətə çatdırıb.

M. Məmmədov bildirib ki, 2016-ci il aprelin 2-də Ermənistandan silahlı qüvvələrinin təxribatlarına cavab olaraq, qüdrətli, sarsılmaz Azərbaycan Ordusunun süretli əks-hücum əməliyyatı ilə düşməninin meğlub ordusunu məhv etdi: “Düşməninin meğlub ordusunu ağır məğlubiyyətə uğradardır, ağır məğlubiyyətə uğradaraq, Füzuli, Cəbrayıllı və Ağdərə rayonlarının işgal altındaki ərazilərinin 2000 hektardan çox hissəsini azad etdi. Və Azərbaycan Ordusu dörd-günlük Aprel döyüşləri ilə 24

dən sonra xalqımıza qələbə sevinci yaşatdı. Nəticədə erməni xalqı öz “şanlı ordusunu” tanıdı, eyni zamanda, bu ölkədə işgalçılığın və separatizmin dövlət səviyyəsində dəstəkləndiyi təsdiq olundu. Eyni zamanda, Aprel zəfəri illərlə yaradılan “məglubedilməz erməni ordusu” mifini dağıldı və bir daha erməni xalqı işgalçılıq siyasetinin iflasa uğradığını dərk etdi. Və bir daha erməni xalqı artıq bilir ki, Azərbaycan torpaqlarında onlara yer yoxdur”.

“Aprel döyüşlərindən başlayan proseslər 2020-ci ilde 44 gün erzində Azərbaycanın şanlı Qələbəsi ilə nəticələndi. Eyni zamanda, həm Naxçıvan istiqamətində Günnüt əməliyyatı, həm de Tovuz döyüşləri bir daha göstərdi ki, Azərbaycan Ordusu yüksək döyük qabiliyyətinə malikdir və torpaqlarının bir qarşısını da kiməsa verəsi deyil. Tovuz döyüşlərində də Ali Baş Komandanın qətiyyətinin, Ordumuzun

döyüş qabiliyyətinin və xalqımızın birliliyinin ən yüksək səviyyədə olduğunu gördük”, - deyə deputat qeyd edib.

M. Məmmədov, həmçinin onu da vurğulayıb ki, uğurlu aprel döyüşləri zamanı qazandığımız şanlı qələbə sübut etdi ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri tez bir zamananda işgal altındaki bütün ərazilərimizi azad etmek gücündəndir: “Bu döyüşlər Azərbaycanın tarixində uğurlu hərbi qələbəmiz kimi qalacaq. Aprel döyüşləri bizim böyük tarixi qələbəmizdir. Bu döyüşlər zamanı Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı, Azərbaycan Ordusu bir daha öz gücünü göstərdi. Bunu 44 gün davam edən ikinci Vətən müharibəsində eldə olunan Zəfər qələbəsi bir daha göstərdi. Azərbaycan Prezidentini dediyi kimi, Ermənistən nə qəder ki, təxribatçı əməllerə el atacaqsə, Azərbaycan Ordusu onları bundan sonra da cəzalandıracaq: “Əgər erməni əsgəri ölmək istəmirse, Azərbaycan torpağından rədd olsun”.

Bir sözlə, aprel döyüşləri bizim şanlı hərbi qələbəmdir, dövlətimizin, xalqımızın, ordumuzun gücünü göstərən tarixi, qurru qələbədir, 44 günlük qələbənin başlangıcı idi”.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Radikal müxalifət intİm videodan divident qazanmaq istəyir

Cəmil Həsənlinin qızının videosu

“Azərbaycanın müharibədən sonra yaratdığı yeni reallıq bəzilərini narahat edir. Bu kontekstdə son günlər şəxsi həyatla bağlı yayılan videolar müzakirə olunmaqdadır”.

SİA-nın məlumatına görə, bunu millət vəkili Bəhrəz Mehərrəmov parlamentdəki çıxışı zamanı Cəmil Həsənlinin qızının sosial şəbəkədə yayılmış intim videosu ətra-

fında radikal müxalifət dairələrinin divident qazanmaq cəhdlerini təqnid edərkən deyib.

“Bəli, şəxsi həyat toxunmazdır və konstitusiya ilə

“Şəhid ailələrinə qayğı” aksiyası davam etdirilir

YAP Qusar rayon təşkilatı “Şəhid ailələrinə qayğı” aksiyasını davam etdirir. Təşkilatın feallarının şəhid ailələri ilə növbəti görüşü rayonun Urva kəndində baş tutub. Urvalılar Vətən müharibəsində qəhrəmanlıqla şəhidlik zirvəsinə ucalmış dörd övladı ilə fəxr edir: Kürəbəyov Mayıl Kamran oğlu, Əlimuradov Cumart Şixrehim oğlu, Ələşkerov Vadim Ağababa oğlu, Arazov İkraməddin Qüdrət oğlu. Qeyd edək ki, şəhid ailələrin ziyarət olunduğu 2 aprel tarixi həm də Azərbaycan Ordusunun əsgəri Mayıl Kürəbəyovun anadan olduğu

aprel 2016-ci il tarixlərə baş vermiş qurur və şərəf tərəfən 5 il ötür. Səmimi görüşlər zamanı şəhid ailələrin qayğıları, onları narahat edən problemlər həqqında təkliflər dinlənilib və bu məsələlərin tezliklə həll ediləcəyi bildirilib. Şəhid ailələrin üzvləri göstərilən xüsusi diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnetdarlıqlarını bildirdilər. Görüşdən sonra şəhidlərin mezarları ziyarət edilib və üzərlerinə gül dəstələri düzülüb.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

“Bütövlükdə bunlar dünyaya bir ismarıcıdır”

Azərbaycan hər şeydən önce bütün dünyaya göstərdi ki, hərbi gücü, xalqın dəstəyi var və gərək olduğu zaman güc yolu ilə problemi həll edə bilər, həll etdi də. Bu sözləri SİA-ya verdiyi açıqlamasında siyasi şərhçi Azər Həsərət deyib.

çağıışlar etməsi, dünyaya göstərməsi məhz bundan qaynaqlanır ki, ölkə başçımız bununla göstərmək istəyir ki, bütün olmuşları, keçmişləri bir kənara buraxıb, ister Dağılıq Qarabağdakı Azərbaycan vətəndaşı olan ermənilər olsun, isterdə də

dövləti təkrar-təkrar göstərir ki, hərbi gücümüz, iqtisadi gücümüz yetərincədir, lakin buna baxmayaraq biz üstün təref olduğumuz halda ermənilərə dinc, yanaşı yaşamaq üçün iradə sahibiyyik. Ona görə də mən düşünürəm ki, Ermənistən çox tez bir zamanda, mümkün qəder tez bir zamanda bu gerçəyi anlamalı, azərbaycanlı həll edilməli məsələləri çox qısa müddətə həll etməli, özellikle də kamunikasiya xətlərinin açılması üçün təşəbbüs-ləri sürətləndirməli və hər iki ölkənin xalqlarının normal, dinc, yanaşı yaşamasına tövhə verməyi bacarmalıdır. Bunun üçün isə siyasi müdriklik lazımdır, liderlik qabiliyyətləri lazımdır, hənsiki, indi Azərbaycan dövlətinə rəhbərlik edən şəxsə bənər var, amma təsəffürlər olsun ki, Ermənistana başçılıq edən şəxsler hələlik təcrübədə geridə qalırlar. Ona görə də proses bir qədər uzanır. Amma bizim səbrimiz, təmkinimiz var. Gümüşlə bərabər dözbə təmkin göstərməyi də bacarıraq və əlbəttə ki, bəlli bir müddət sonra problemi kökündən həll edəcəyik”, deyə Azər Həsərət bildirib.

Inam Hacıyev

"Ermənistanda uzun müddətdir ki, davam edən ictimai-siyasi gərginlik fonda ölkə ərazisində keçirilən sorğuların nəticələri böyük maraqla qarşılanır. Ermənistanda baş verən daxili siyasi proseslər, sosioloji sorğular və ictimai ray bizi də yaxından maraqlandırıdı üçün ötan həftə "Gallup International" tədqiqat şirkətinin Ermənistandakı nümayəndəliyi tərəfindən keçirilən sorğunun nəticələri diqqətimizi çəkdi.

Sorğuya əsasən, Ermənistanda baş naziri Nikol Paşinyana münasibət hələ də müsbətdir, bununla yanaşı, Ermənistandanın ekərəsakinləri Rusiya ilə münasibətlərin gücləndirilməsinin tərəfdarı olduqlarını bildiriblər." Bu sözleri "İki sahil"ə açıqlamasında politoloq İljas Hüseynov deyib.

i.Hüseynov bildirib ki, sorğu Ermənistanda 26-29 mart tarixlərində telefon vasitəsilə keçirilib. Sorğuda 801 respondent iştirak edib: "Gallup" ofisinin Ermənistandın hansı ölkələr və ya dövlətlərə rəsədi birliliklərlə əlaqələrinin gücləndirilməsinin zəruri olması ilə bağlı suala respondentlər bele cavab veriblər: Rusiya - 62,9 faiz, ABŞ - 16,4 faiz, Fransa - 6,4 faiz, Avropa İttifaqı - 5,2 faiz, Çin - 2,6 faiz, İran - 2,4 faiz, NATO - 0,7 faiz, Gürcüstan - 0,7 faiz.

Ermənistanda vətəndaşları arasında ikitərəfli münasibətlər müqayisədə İrəvanın integrasiya bir-

likləri ilə əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi məsələsi daha az populardır. "Gallup" a inansaq, respondentlərin 1,5% - i Avrasiya İqtisadi İttifaqı, 0,7% - i NATO ilə, yalnız 0,2%-i Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilati ilə əlaqələrin möhkəmləndirilməsinin tərəfdarıdır."

Politoloq bildirib ki, seçkiqabğı əhval-ruhiyyənin öyrənilməsi de hazırlı durumda mühüm element hesab edilir: "Respondentlərin 35,5 faizi Ermənistandın hazırlı hakimiyət organlarının 20 iyun 2021-ci il tarixinə təyin olunmuş erkən parlament seçkilərinin ədaletli və şəffaf keçiricəyinə emindir. Rəyi soruşulanların 9% -i seçkilərin əsasən ədaletli və şəffaf keçiricəyinə inanır. Daha 13,4% respondent əsasən ədaletli və şəffaf keçirilməcəyi variantı üzərində seçim edib. 29,7% isə birmənalı olaraq ədaletli seçkilərin keçirilməcəyini güman edir."

"Paşinyanın deyə bilmədiyini Tatoyanın söyləməsi digər qüvvələrin istəyi kimi sezilir"

i.Hüseynovun sözlərinə görə, 41,2% respondent seçkilərdə iştirak etmək niyyətindədir: "10.7% respondent "iştirak etmək ehtimalı"nın olduğunu bildirib. Təxminen 15% "iştirak etmək ehtimalı"nın az olduğunu qeyd edib. Demək olar ki, 16% qarşidakı seçkiləri birmənalı şəkildə görməməzlidən gəlmək qərarına gelib."

Həmsöhbətimiz qeyd edib ki, seçkilərin qarşidan gələn bazar günü keçirilecəyi təqdirdə seçici-lərin kimə səs verəcəkləri sualına respondentlərin 31,7%-i baş nazir Nikol Paşinyanın rəhbərlik etdiyi hakim "Mənim addımım" blokunun adını çəkib: "Əlavə edək ki, Gallup-in Ermənistandın ofisinin keçirdiyi sorğularda yuxarıda qeyd olunan sual hər dəfə respondentlərə ünvanlanır. Görünür, yuxarı rəhbərliyə hesabatlar hər dəfə müqayisəli təhlil formasında təqdim olunur. Sorğuda iştirak edənlərin yalnız 5,9%-i keçmiş prezident Robert Koçaryanın tərəfdarlarına səs verəcəyini bildirib. Sorğunun nəticələrinə görə aparıcı müxalifə partiyası olan Qagik Sarukyanın rəhbərlik etdiyi "Çiçəklenən Ermənistən" ("Mənim addımım"dan sonra parlamentdə ikinci fraksiyaya malikdir) 4,4%, üçüncü parlament qüvvəsi olan Edmon Marukyanın

"Maariflənmiş Ermənistən" partiyası isə 2,4% inam toplayıb.

Serj Sarkisyanın rəhbərlik etdiyi Ermənistandın Respublika Partiyasının analoji reytingi 2,4% təşkil edir. Respondentlərin 2,1%-i "Daşnakşütün" partiyasına səs verməyə hazırlıdır. Rəyi soruşulanların 24,6%-i qarşidakı seçkilərdə heç kimə səs vermək istəmir. Digər 20% respondent isə cavab verməkdə çətinlik çəkdiyi bildirib."

Sorğudakı bütün nəticələr (daha öncəki nəticələrlə müqayisə ilə birlikdə) aşağıdakı kimi sistemləşdirilib: "Mənim addımım" - Nikol Paşinyan - 31,7% (fevralda 33,1% idi), hazırda partiya axtarışında olan Robert Koçaryan - 5,9% (fevral ayı üçün heç bir məlumat yoxdur), "Çiçəklenən Ermənistən" - Qagik Sarukyan - 4,4% (fevralda 4,4% idi), "Maariflənmiş Ermənistən" - Edmon Marukyan - 2,7% (fevralda 2,6% idi), "Respublikalar Partiyası" - Serj Sarkisyan - 2,4% (fevralda 2,2% idi), "Daşnakşütün" - 2,1% (fevralda 2,2% idi), "Vətənin xilası uğrunda hərəkat" - Vazgen Manukyan - 1%, "Sasna Tsrer" - Jirayr Sefiyan - 0,5%, "Vətən" Partiyası - Artur Vanetsyan - 0,4%, Həkimə səs verməyəcək - 24,6% (fevralda analoji göstəri 27,2% idi), Cavab verməkdə çətinlik çəkir

- 20%"

Politoloq bildirib ki, Ermənistandın ombudsmanı Arman Tatoyan ölkəsində böyük nüfuza malikdir: "Müşahidələrimiz ondan ibarətdir ki, Ermənistandın ombudsmanı həm baş nazır, həm də prezidentlə görüşlərində ombudsmanın səlahiyyətlərindən keñar məsələlər de müzakirə olunur. "Gallup"ın erməni ofisi tərəfindən rəyi soruşulan Ermənistandın vətəndaşları sadalanan xadimlərdən hansının daha çox etimad qazandığını cavablandırıblar. Səsvermənin nəticələrinə görə bu mənzərə ortaya çıxmışdır: Ermənistandın ombudsmanı Arman Tatoyan - 3,7 bal, baş nazir Nikol Paşinyan - 2,7 bal, prezident Armen Sarkisyan - 2,4 bal, Robert Koçaryan - 2,1 bal, Qagik Sarukyan - 2,1 bal.

Ermənistanda ombudsmanın populyarlığını onun işgüzarlığı ilə izah etmek olmaz. Görünür, A.Tatoyanın qarşısındaki vəzifələri çoxşaxəlidir və ya hər mövzuda çıxış etmək onun adətinə çevrilib. Ermənistandın baş nazırı, prezidenti və ya xarici işlər nazirinin deyə bilmədiyini Tatoyanın söyləməsi digər qüvvələrin istəyi kimi sezilir."

Röya Rasimqızı

Tigran Abramyan: Arayık Arutyunyan, nə üzlə danışırsan?

Kəçmiş qondarma "DQR" Krəhbərinin müşaviri olmuş, "Enakət" analitik mərkəzinin təsisçisi və rəhbəri Tigran Abramyan Araik Arutyunyanı tənqid edib. "İki sahil" xəbər verir ki, o, bu haqda "Panorama.am" saytına açıqlama verib.

Tigran Abramyan qeyd edib ki, 10 noyabrda imzalanan sazişdən Arayık Arutyunyanın da iştirakı ilə ütərəfli bəyanatda nəzərdə tutul-

mayan bir çox bölgələr və yaşayış məntəqələri Azərbaycana qaytarılıb: "Hadrutun Xın Tager, Xçaberd kəndləri, Dizapayt dağı və bir sıra yüksəkliklər, Qubadlı və Zəngi-

lanın bəzi ərazi-ləri 10 noyabr tarixində Ermənistandın nəzarətində idid. Ütərəfli bəyanatda bu yaşayış məntəqələri haqqında heç nə qeyd edilməyib. Amma siz onları Azərbaycana verdiniz. Siz

hələ də o ərazi-ləri niyə təslim etməyinizin cavabını verməmisiniz. Hələ sizin ordu ilə pərdəäraxı rəziləşmələrini demirəm. Bunun nəticəsində atəşkəsdən bir ay sonra həmin yaşayış məntəqələrində təxminen on nəfər öldü, 64 nəfər isə əsir götürüldü.

Arayık Arutyunyan, nə üzlə danışırsan? Kime irad tutursan? Səninin dediklərinə şübhə ilə yanaşılmasına niyə təəccübəlnirsən?

Sən insanların Karmir Şukanın

(Qırmızı bazar-red.) təslim olma ehtimalı ilə bağlı narahatlıqlarını qiymətləndirirsən? Özün də bir neçə gündür insanlara deyirsən ki, belə bir müzakirə olub, amma indi məsələ bağlanıb. Nəyə görə insanlar sənə güvənməlidir? İnsanların sənən haqqında həqiqətən nə düşündürünü bilmirsənmi? Sakit otur yerində, başını aşağı sal, işin-lə məşğul ol. Belə çıxışlar etmə, vaxt gələcək, buna görə cavab verməli olacaqsan".

4 aprel Rusiya ilə Azərbaycan arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 29-cu ildönümüdür. 2020-ci il, iki ölkənin münasibətləri üçün son dərəcə zəngin il oldu. Bu, həm təxminən 30 illik regional qarışdırımdan sonra, həm Qarabağ nizamlanmasına dair üçtərəfli Bəyanatın əldə edilməsi, həm də dövlətlərin koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə göstərdiyi münasibətə aiddir. Rusiya Federasiyasının xarici işlər nazirinin müavini Andrey Rudenko Moskva-Baku-ya müsahibəsində bu məsələlər haqqında danışdı. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik.

- 2020-ci il koronavirus pandemiyası səbəbindən bütün dünyaya üçün sınaq ilinə çevrildi və bir çox birgə layihələrin həyata keçirilməsi mümkün olmadı. Rusiya-Azərbaycan münasibətləri qarşılıqlı yardım, əməkdaşlıq və birgə layihələrin həyata keçirilməsi cəhdən pandemiyyaya necə tab gətirdi? Hansı əməkdaşlıq sahələrini qeyd etməyə dəyər və bu il hansı birgə layihələr planlaşdırılır?

- Rusiya-Azərbaycan münasibətləri pandemiya şəraitində də tədricən inkişaf etməye davam etdi. Koronavirusla əlaqəli mehdudiyyətlərə baxmayaq, liderlərin temasları və hökumət xətti boyunca, parlamentlər, müvafiq nazirlik və idarələr səviyyəsində fəal iş aparıldı.

2020-ci ildə ölkələrimiz arasındakı ticarət dövriyyəsi 3 milyard dollara yaxın olub. Rusiya-Azərbaycan strateji tərefdaşlığı üzrə 2024-cü ilə qədər olan dövr üçün Fəaliyyət Planı həyata keçirilir. Bu, keyfiyyətən yəni bir səviyyədir. 2020-ci ilin noyabr ayında innovativ inkişaf və rəqəmli iqtisadiyyat sahəsindəki əməkdaşlıqla dair yeni- 6-ci yol xəritəsi imzalanmışdır.

Pandemiya 2020-ci il üçün planlaşdırılan ikitərəfli tədbirlərin həyata keçirilməsində öz düzəlişlərini etdi. Rusiya ilə Azərbaycan arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə hökumətlərə komissiyanın iclası, regionlararası və genclər forumları, Rusiyada Azərbaycan Mədəniyyəti Günləri təxire salınmalı olud. Hökumətlərə komissiyanın iclasının yaxın geləcəkdə Moskvala keçirilecəyini gözləyirik, 2021-ci il üçün planlaşdırılan bütün əsas tədbirləri təşkil etmek ezmindəyik.

- Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyi Rusiyada "Sputnik V" peyvəndinin ölkədə istifadəsini təsdiqlədi, əminik ki, vaksinlər tezliklə Azərbaycana çatdırılacaq. Pandemiya ilə mübarizədəki əməkdaşlıqdan danışardın...

- Rusiya və Azərbaycan koronavirusla mübarizədə six əməkdaşlıq edir. Ölkələrimizin sehiyyə nazirleri, digər ixtisaslaşmış strukturların rehbərləri daim əlaqə saxlayır.

Keçən il, Bakının istəyi ilə Azərbaycan tərəfinə koronavirus infeksiyasiının diaqnozu qoyulması üçün 12.000 tədqiqat üçün 120 test sistemi təqdim edildi. 2020-ci ilin yayında Rusyanın Federal Biotibbi Agentliyindən, Burdenko Baş Hərbi Klinik Xəstəxanasından, I.M.Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetindən və digər aparıcı Rusiya tibb mərkəzlərindən azərbaycanlı həkimlərə kömək üçün mütəxəssis qrupları göndərildi.

Azərbaycan tərəfinin təklifi ilə Rusyanın əcəzəlişli şirkəti "R-Farm" peyvəndin birgə istehsalının təşkilinə qatıldı. Rusiya Birbaşa investisiya Fondu "Sputnik V" peyvəndinin bir hissəsinin Azərbaycana tədarükü məsələsini nəzərdən keçirir.

- Rusiya Prezidenti Vladimir

Putin Qarabağdakı vəziyyəti 2020-ci ilin əsas hadisəsi adlandırdı. Rusiya, Azərbaycan və Ermənistən liderlərinin üçtərəfli iki bəyanatının icrası nə dərəcədə effektivdir? Müqavilənin həyata keçirilməsinə, xüsusən də Ermə-

baycanlı və erməni dostlarımızla qarşılıqlı əlaqə quraraq Cənubi Qafqazın sabitliyi və davamlı iqtisadi inkişafının Rusyanın bu bölgədəki bütün tərefdaşlarının maraqlarına cavab verdiyini vurgulayırlıq.

- Azərbaycan tərəfi son vaxtlar Laçın dəhlizi ilə Ermənistən hərbiçilərinin mülki avtomobilələ mülki şəxsler adı altında Azərbaycan ərazisindən keçməsi probleminə diqqət çəkdi. Təbii ki, Bakı təxribatdan çəkinir. Rusiya tərəfi bu məsələdə hansı mövqədədir, sülhə töhfə verməyən bu cür hərəkətlərdən qaçmaq üçün hansı səyələr göstəriləməlidir?

- Bölgədə təhlükəsizliyə cavabdeh olan Rusiya sülhmeramlı qrupu münaqişə zonasının herbiləşdirilməsinin qarşısını almaq üçün tə-

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Yazı Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə "İctimai və dövlət maraqlarının müdafiəsi" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb.

Rusiya XİN müavini: "Sputnik V" peyvəndinin Azərbaycana tədarükünə baxıllı

Andrey Rudenko: "Azərbaycan və Ermənistən çətin bir yolun başlanğıcındadır. Bu yolda çox çətinliklər və maneələr var"

nistanda davam edən daxili siyasi telətümle əlaqədar hər hansı bir təhdid varmı?

- Qarabağdakı vəziyyət sabitləşdi, dinc bir heyat qurmaq üçün şərait yaradıldı. Təhlükəsizlik qaranti, 9 Noyabr Bəyanatına uyğun olaraq təreflərin temas xətti və Laçın dəhlizi boyunca yerləşdirilmiş Rusiya sülhmeramlı kontingentidir.

Sülhmeramlılarımın köməyi ilə təxminən 53 min qacqın öz evlərinə döndü, döyük əməliyyatlarında həlak olan təxminən 1700 nəfərin cəsidi təreflərə təslim edildi və ərazi minaldardan təmizləndir.

Beynəlxalq Humanitar Mərkəz fealiyyət göstərir. Təsire məruz qalan ərazilər 1,5 milyon tondan çox humanitar yardım və 800 ton tikinti materialları çatdırılıb. Əhaliyə tibbi yardım göstərilir, dağılmış infrastruktur, enerji və istilik təchizatının bərpası üçün işlər aparılır.

Yanvarın 11-də Moskvada, Vladimir Putinlə görüşdə İlham Əliyev və Nikol Paşinyan noyabr razılışlarına sadiq olduqlarını bir dərəcədə təsdiqlədilər və münasibətləri normallaşdırmaq üçün qarşılıqlı meyil göstərdilər. Moskva sammitinin sonunda baş nazir müavinləri səviyyəsində yaradılan üçtərəfli İşçi Qrup bölgədəki nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin qarşısını almaq üçün əsaslı işlər aparır.

Əlbəttə ki, Azərbaycan və Ermənistən lazımi səviyyədə qarşılıqlı etimad qurmaq və ikitərəfli münasibətləri normallaşdırmaq üçün çətin bir yolu başa başlanğıcında olduğunu başa düşürük. Bu yolda çox çətinliklər və maneələr var. Azə-

birlər görür. Mühüm amil təreflərin Rusiya sülhmeramlıları ilə müntəzəm temaslarını davam etdirmək, öz vəzifələrini yerinə yetirmək üçün ən elverişli şərait yaratmaq həvəsidir. Bu işdə ortaq həll tələb edən məsələlər qacılmaz olaraq ortaya çıxa bilər. Sülhmeramlılarımız və şəxsən Rusiya sülhmeramlı kontingentinin komandiri R.U.Muradov hər iki tərefin yüksək etimadını qazanırlar ki, bu da şübhəsiz sülhmeramlı əməliyyat bölgəsində sabit veziyyətin qorunmasına kömək edir.

- Azərbaycan dəfələrlə Ermənistən tərefinin minalanmış ərazilərin xəritəsini vermədiyinə və insanların ölməsinə diqqət çəkdi. Rusiya bu məsələdə kömək etməyə hazırlırmı?

- Həqiqətən, hər hansı bir münaqişənin nəticələrini aradan qaldırmaqdə ən təhlükəli və çətin işlərdən biri minalanmış ərazilər problemidir. Rusiya ərazisinin minaldardan təmizlənməsinə öz töhfəsi verir. Noyabrın 23-dən bəri Rusiya sülhmeramlı kontingentinin seyfələri ilə 25,3 mindən çox partlayıcı aşkar edilib, təxminən 1756 hektar, 1615 bina, 545 km yol şəbəkəsi təmizlənilər.

Beynəlxalq Humanitar Mərkəzi çərçivəsində fealiyyət göstərən Fövgələdə Hallar Nazirliyinin bir-ləşdirilmiş qrupu bölgədə oxşar problemləri həll edir. Bu il yanvarın 4-dən Azərbaycan tərəfi ilə razılışdırılaq, Azərbaycanın Ağdam rayonu ərazisində humanitar minaldardan təmizlənmə işləri aparılır.

- İrəvan mütamadı olaraq

kommunikasiyaların açılmasının yalnız Azərbaycan və Türkiyə üçün faydalı olduğu barədə açıqlamalar verir. Halbuki, Qarabağ münaqişəsi səbəbindən təxminən 30 ildir regional iqtisadi layihələrdən kənarda qalan Ermənistəndir. Nəqliyyat və iqtisadi əlaqələrin blokdan çıxarılması üzrə İşçi Qrupun iclaslarının nəticələri necədir? Bunlar Zəngəzur dəhlizinin yaradılmasına yönəlibmi?

- İqtisadi əlaqələrin və nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması bütün təreflər üçün faydalıdır. Cənubi Qafqaz uzun müddət ki, qarşılıqlı blokadadan və normal əməkdaşlıq qura bilmədiyindən əziyyət çəkir. Bu gün düzgün istiqamətə getdiyimizə dair eləmetlər var. Nəqliyyat dəhlizləri və iqtisadi rabitə bölgə ölkələrini vahid regional şəbəkəyə "bağlayaraq" bütün azimutlarda açılmalıdır və inkişaf etməlidir.

Bu baxımdan Üçtərəfli İşçi Qrupunun fealiyyətinin ilk nəticələrini müsbət qiymətləndiririk. Bu mexanizm çərçivəsində bütün mümkün nəqliyyat marşrutları nəzərdən keçirilir və təhlil olunur. Bu, çox çətin və mürekkeb bir prosesdir. Maraqların tarazlığını qoruyaraq və qarşılıqlı etimadı tədricən gücləndirək, malların və insanların Azərbaycan və Ermənistən ərazilərindən sərbəst keçməsi üçün maneələri aradan qaldırmağa imkan verəcək qərarlara gəlmək vacibdir.

- Keçən ilin sonunda Rusiya'nın Azərbaycandaki səfiri Mixail Boçarnikovun iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarovla Rusiya şirkətlərinin Azərbaycanın işğaldən azad edilmiş ərazilərindəki layihələrdə iştirakını müzakirə etməsi barədə xəbər var idi. Azərbaycan Prezidenti də Rusiya tərəfini Qarabağdakı layihələrdə iştirak etməyə davət etmişdi. Bu istiqamətdə əməkdaşlıq barede konkret bir məlumat varmı?

- Rusiya şirkətləri, eləcə də digər ölkələrdən olan şirkətlər, Qarabağ bölgəsi infrastrukturunun bərpasında iştirak etmək, bu ərazilərde müxtəlif biznes layihələrinə investisiya qoymaqla maraqlıdır. Ümid edirəm ki, yaxın gelecekdə

konkret ideyalar görəcəyik. Bu, Rusiya ilə Azərbaycan arasında ticarət, iqtisadi və investisiya əməkdaşlığının genişləndirilməsi üçün əlavə imkanlar yaradacaqdır.

- Rusiya ilə Azərbaycan arasında hava nəqliyyatı bərpə edildi, lakin quru sərhədi hələ də bağlıdır. Quru sərhədlərinin açılması perspektivləri nədir? Pandemiyadan sonra iki ölkənin turizm sahəsində qarşılıqlı fealiyyət perspektivləri nədir?

- Hazırda turizm axınının bərpə olunması perspektivlərini qiymətləndirmək çətindir. Azərbaycanda xüsusi karantin rejimi iyunun 1-dək uzadılib. Rusiyada da epidemioloji veziyət hələ idealdan uzaqdır. Ölkələrimiz arasında bu yaxınlarda bərpə olunan uçuşlar ilk növbədə vətənlərinə qayıtmaq istəyən Rusiya və Azərbaycan vətəndaşları üçün nəzərdə tutulub.

Ancaq ümid edirik ki, pandemiya ilə əlaqədar veziyət yaxşılaşdırıqca, ölkələr arasında əvvəlki nəqliyyat əlaqələrinin həcmini və tezliyini bərpə edə biləcəyik.

- Keçən il Rusiya hazırda Azərbaycanın rəhbərlik etdiyi Qoşulmama Hərəkatında müshahidə statusu istədi. Bu müdətədə irəliləyiş varmı?

- 2020-ci ilin dekabr ayında Qoşulmama Hərəkatının Koordinasiya Bürosu, Rusyanın müräciətine müsbət tövsiyə verdi. Hərəkatın bu il keçiriləcək Nazirlər Konfransında son təsdiqini gözləyirik. Bu məsələdə Azərbaycan tərəfinin dəstəyinə görə minnətdəriq. Rusiya, BMT Baş Assambleyasının platformasında Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlər adından təqdim olunan, o cümlədən birtərəfli məcburetmə tədbirlərinin rədd edilməsi, ədaletli demokratik dönyanın qurulmasına yardım haqqında qərarların ənənəvi həm-mülliətfidir.

Hərəkatda Rusyanın statusunun yüksəldilməsinin assosiasiyanın nüfuzunu daha da artıracağına, beynəlxalq sülhü və təhlükəsizliyi gücləndirəcəyinə və qarşılıqlı faydalı təşəbbüslerin həyata keçirilməsi mənafeyinə imkanları birləşdirəcəyinə əminik.

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

3 aprel

SƏS

Saçları məhv edən 7 vərdiş

Bahalı şampunlardan istifadə etməyinizə baxmayaraq, saçlarınız hələ də baxımsız görünə bilər. Bunun səbəbi səhv gündəlik vərdişlər etməkdir. SIA-nın xarici mətbuata istinadən verdiyi məlumata görə, saçlarınızı qurutmaqdan istifadə etdiniz rezinə qədər bir çox vərdiş onların zədələnməsinə səbəb olur.

1. Yun geyimlər

Yun geyimlər soyuq havalarda çox seçilsə də, saçlara zərər verir. Elektrik yığır və saçlarınızın paltarlara işməsi nə səbəb olur. Neticədə, saçqıran yanır. Xüsusiə, yağılı günlərdə saçlarınız daha tez qırılır. Buna görə də, yun geyimlərdən uzaq durmaq məsləhətdir.

2. Konservlaşdırılmış ton balığı yemək

Konservlaşdırılmış ton balığı çox qidalandırıcıdır. Ağır metal olan cive də ciddi sağamlıq problemləri getirir. Araşdırılmalara görə, cive istifadə etmək qəfil saç tökülməsinə səbəb ola bilər.

3. Dəsmal və ya fen istifadəsi

Xristian Demokrat İttifaqı və Xristian Sosial İttifaqı liderləri ölkənin sosial sferasında yaranmış maliyyə problemlərini özünəməxsus qaydada həll etmək istəyirlər.

ŞİA xəber verir ki, təşəbbüsün müəllifləri pensiya yaşını 67 yaşadək artırımağı təklif edirlər. Almanıyanın "Bild" qəzeti dərc olunan məqalə cəmiyyətdə, xüsusən də tezliklə pensiyaya yollanmağa hazırlaşanlar arasındır.

ELAN

Bakı şəhəri, Nəsimi rayon sakini Quliyev Faiq Firdovsi oğluna 1992-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Şahbuz rayon Hərbi Komissarlığı tərəfindən verilmiş 0203812 sayılı hərbi bilet itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Duşdan sonra çox adam saçını dəsmalı bükərək qurudur. Bu zaman saçqıranların yaranması üçün şərait yaranır. Saç qurutma maşının muntəzəm istifadə saçların həm kövrək, həm də solğun olmasına səbəb olur. Saçlarınızı düzgün qurutmaq üçün saç qurutma maşını basınızdan 15 santimetrlər aralı saxlayın.

4. Kauçuk rezinlərdən istifadə

Saçlarınızı kauçuk rezinle yiğməq uzun müddət saçların qırılmasına səbəb ola bilər. Saçınızı bir quyruda yiğməyi sevirsinzə, rezin yerinə parça seçin.

5. Saç kremini diblərə tətbiq etmək

Saç kremi saç tellərini yumşaltmaq və qidalandırmaq üçün vacibdir. Ondan sonra istifadə saçların dolaşqı görünməsinə səbəb ola bilər. Kremin diblərə çəkilməsi saçları ağırlaşdırıb və yağı göstərə bilər. Saçınızın sağlamlığı üçün kremin yalnız saçın üzərinə çəkincən.

6. Quru şampundan çox istifadə edilməsi

Dar vaxtlarda quru şampun tam bir xilaskar ola bilər. Lakin, çox tez-tez istifadə etmək baş dərinizin qasıınmasına, qurumasına səbəb olur. On pisi, saçlarınızın uzanmasına təsir göstəribilər. Gələcəkdə kəpəyə səbəb ola bilər.

Ayşən Sadıxzadə

Almaniyada qocalar 67 yaşında pensiya alacaq

da ciddi narazılığa səbəb olub. Əgər təklif Bundesstaqda təsdiqlənərsə onlar daha çox işləmeli olacaqlar. Təklifin təşəbbüskarları isə hesab edirlər ki, pensiya yaşının indiki formada qalması belə davam edə bilməz. Təşəbbüsde pensiya yaşının tənzimlənməsi təklif edilir. Belə ki, 63 yaşında təqaüdə çıxmağı onlar səhv hesab edirlər.

Evdən pul və qızıl-zinət əşyaları oğurlandı

Sumqayıt şəhəri ərazisindəki evlərin birindən pul və qızıl-zinət əşyaları oğurlamaqdə şübhəli bilinən E.Aliyev saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən ŞİA-ya verilən xəbərə görə, Sumqayıt ŞİP 3-cü PB əməkdaşlarının keçirdikləri eməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində martın 28-də şəhər ərazisindəki evlərin birində 12.500 manat pul və 3500 manat dəyərində qızıl-zinət əşyaları oğurlamaqdə şübhəli bilinən Bakı şəhər sakini E.Aliyev saxlanılıb.

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığılın, sahifələrin "Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur.
Qəzətde AzərTAC və SIA agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Son sahifə

Mançini İtaliya millisi ilə 21 qələbəyə ən tez çatan baş məşqçi olub

Futbol üzrə İtaliya milli komandası DÇ-2022-nin seçmə mərhələsinin 3-cü turu çərçivəsində səfərdə Litvani məğlub edib - 2:0.

ŞİA xarici metbuata istinadən xəbər verir ki, sözügedən qələbə İtaliya yığmasının baş məşqçisi Roberto Mançini üçün rekordla əlamətdar olub. Belə ki, 56 yaşlı mütəxəssis İtaliya yığması ilə 21-ci qalibiyətini eldə edib. O, bu göstericiyə 30 oyunda nail olub. Mançini İtaliya millisi ilə 21 qələbəyə ən tez çatan baş məşqçi olub. İtaliya yığması DÇ-2022-nin seçmə mərhələsinin C qrupunda 3 oyuna 9 xal qazanaraq liderdir.

2 avtomobildən oğurluq edildi

Kəpəz rayonu ərazisində 2 avtomobildən oğurluq etmekdə şübhəli bilinen Gədəbəy rayon sakini O.Bayraməliyev saxlanılıb. Daxili İşlər Nazirliyindən ŞİA-ya verilən xəbərə görə, Kəpəz RPI əməkdaşlarının keçirdikləri eməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində martın 28-də ve 30-da rayon ərazisində 2 avtomobildən 102 manat pul, maqnitofon, səsgücləndiricilər və yaddaş kartı oğurlamaqdə şübhəli bilinən Gədəbəy rayon sakini O.Bayraməliyev saxlanılıb.

Gülyana

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Qəzət
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 4600